

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ PROGRAMI**

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ROMANTİK İLİŞKİLERDE AKILCI
OLMAYAN İNANIŞLARI, ROMANTİK KISKANÇLIK VE İLİŞKİ DOYUMU
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Pelin ÇAKIR**

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Gizem AKCAN**

**İSTANBUL
Haziran 2022**

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ PROGRAMI**

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ROMANTİK İLİŞKİLERDE AKILCI
OLMAYAN İNANIŞLARI, ROMANTİK KISKANÇLIK VE İLİŞKİ DOYUMU
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Pelin ÇAKIR**

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Gizem AKCAN**

**İSTANBUL
Haziran 2022**

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Psikoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Yasemin ASLANTAŞ tarafından hazırlanan **“Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışları, Romantik Kıskançlık ve İlişki Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”** konulu çalışması jürimizce Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 24/06/2022

Jüri Üyesinin Ünvanı, Adı, Soyadı ve Kurumu:

İmzası

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Gizem AKCAN
Haliç Üniversitesi

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Deniz ŞARLAK
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Bengisu Nehir AYDIN
Haliç Üniversitesi

Bu tez yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Hatice YORULMAZ
Müdür

İNTİHAL SAYFASI

24/06/2022

TEZ ETİK BEYANI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışları, Romantik Kıskançlık ve İlişki Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**” başlıklı bu çalışmayı başından sonuna kadar danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Gizem AKCAN’ın sorumluluğunda tamamladığımı, verileri/örnekleri kendim topladığımı, deneyleri/analizleri ilgili laboratuvarlarda yaptığımı/yaptırdığımı, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğimi, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallara uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim.

Pelin ÇAKIR

ÖNSÖZ

Öncelikle tezimin yazım aşamasında desteğini, olumlu yapısını, değerli bilgilerini ve tecrübelerini benimle paylaşan tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Gizem AKCAN hocama en içten dileklerimle teşekkürlerimi ediyorum. Tezimin veri toplama aşamasında destek olan tüm katılımcılara teşekkür ediyorum. Tüm eğitim ve öğretim hayatım boyunca maddi, manevi desteklerini ve sevgilerini esirgemeyen kıymetli eşim Giray ÇAKIR'a, annem Şenay BERBER'e, babam Sefa BERBER'e, kardeşim Berkin BERBER'e ve arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Haziran, 2022

Pelin ÇAKIR

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No.</u>
TEZ ETİK BEYANI	i
ÖNSÖZ.....	ii
İÇİNDEKİLER	iii
KISALTMALAR	v
TABLO LİSTESİ	vi
ÖZET.....	vii
ABSTRACT	viii
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER.....	3
2.1. Romantik İlişki Doyumu.....	3
2.1.1. Romantik İlişki Nedir?	3
2.1.2. Romantik İlişki Doyumu Nedir?	4
2.1.3. Romantik İlişki Modeli	5
2.1.3.1. Yükleme modeli	5
2.1.3.2. Etkileşim modeli.....	6
2.1.3.3. Yatırım modeli	6
2.1.4. Romantik İlişki ile İlgili Yapılan Araştırmalar	7
2.1.4.1. Türkiye’de yapılan araştırmalar	7
2.1.4.2. Yurtdışında yapılan araştırmalar	8
2.2. Romantik Kıskançlık.....	8
2.2.1. Romantik Kıskançlık Tanımı	8
2.2.2. Romantik Kıskançlık Tetikleyicileri	9
2.2.3. Kıskançlıkla Baş Etme Yöntemleri	9
2.2.4. Romantik Kıskançlık Durumunda Verilen Tepkiler	10
2.2.5. Romantik Kıskançlıkla Başa Çıkma Yöntemleri	11
2.2.6. Romantik Kıskançlığın Etkileri.....	11
2.2.7. Romantik Kıskançlıkla İlgili Çalışmalar.....	12
2.3. Akılcı Olmayan İnançlar	13

2.3.1. Akılcı (Rasyonel) İnançlar	13
2.3.1.1. Akılcı (rasyonel) inanç ilkeleri.....	13
2.3.2. Akılcı olmayan (irrasyonel) inançlar.....	14
2.3.3. ABC Modeli	16
2.3.4. Akılcı Olmayan İnançlar ile İlgili Çalışmalar	16
3. GEREÇ VE YÖNTEM	19
3.1. Araştırmanın Amacı.....	19
3.2. Çalışmanın Yapıldığı Yer	19
3.3. Çalışma Süresi.....	19
3.4. Katılımcılar ve Özellikleri	19
3.5. Çalışmanın Evreni ve Örneklemi.....	20
3.6. Araştırma Yöntemi.....	20
3.6.1. Demografik Veriler	20
3.6.2. İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)	20
3.6.3. Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAİNÖ)	21
3.6.4. Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ)	21
3.7. Çalışmada Kullanılan İstatistiksel Analizler.....	22
4. BULGULAR	23
4.1. Çalışma Grubunun Tanımlayıcı Verileri.....	23
4.2. İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ'ye İlişkin Bulgular	24
4.2.1. İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ Güvenirlilik Analizi.....	24
4.2.2. İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre Karşılaştırılması.....	27
4.3. Ölçekler Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi	37
4.4. Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAİNÖ) ve Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ) puanlarının İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ) puanlarını Yordama Gücünün İncelenmesi.....	45
5. TARTIŞMA	46
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	51
KAYNAKLAR	53
EKLER.....	59
ÖZGEÇMİŞ.....	69

KISALTMALAR

ADDT	:	Akılclı Duygusal Davranış Terapisi
DKÖ	:	Duygusal Kıskançlık Ölçeği
İDÖ	:	İlişki Doyumu Ölçeği
RAİNÖ	:	Romantik İlişkilerde Akılclı Olmayan İnançlar Ölçeği

TABLO LİSTESİ

	<u>Sayfa No.</u>
Tablo 4.1. Üniversite Öğrencilerinin Demografik Bulgularının Tanımlayıcı İstatistikleri.....	23
Tablo 4.2. İDÖ İçin Cronbach's Alpha Değerleri	25
Tablo 4.3. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Ölçeğinin Tanımlayıcı İstatistikleri	26
Tablo 4.4. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.....	27
Tablo 4.5. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Yaşlarına Göre Karşılaştırılması	28
Tablo 4.6. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişki Durumlarına Göre Karşılaştırılması.....	30
Tablo 4.7. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Anne Ve Baba Birlikte Olma Durumlarına Göre Karşılaştırılması.....	31
Tablo 4.8. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Çalışma Durumlarına Göre Karşılaştırılması.....	33
Tablo 4.9. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Gelir Durumlarına Göre Karşılaştırılması.....	34
Tablo 4.10. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Yerleşim Yeri Durumlarına Göre Karşılaştırılması	36
Tablo 4.11. İDÖ ve DKÖ Arasındaki Korelasyon Katsayıları.....	37
Tablo 4.12. İDÖ ve RAINÖ Arasındaki Korelasyon Katsayıları.....	39
Tablo 4.13. DKÖ ve RAINÖ Arasındaki Korelasyon Katsayıları	42
Tablo 4.14. RAINÖ ve DKÖ Puanlarının İDÖ Puanları Üzerindeki Etkisi.....	45

ÖZET

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ROMANTİK İLİŞKİLERDE AKILCI OLMAYAN İNANIŞLARI, ROMANTİK KISKANÇLIK VE İLİŞKİ DOYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde akılcı olmayan inanışları ilişki doyumu ve romantik kıskançlık arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma kesitseldir. İlişkisel tarama modeli kullanılmıştır ve betimsel bir çalışmadır. Örneklem Eylül 2021-Kasım 2021 arasında oluşturulmuştur. Veri toplama araçları olarak; Kişisel Bilgi Formu, Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAINÖ), İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ) ve Romantik Kıskançlık Ölçeği (RKÖ) kullanılmıştır. Araştırmaya yazılı bilgilendirilmiş onamı alınan 288 gönüllü katılımcı dahil edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin cinsiyet, yaş, anne ve baba birlikte olma durumu, çalışma durumu, gelir durumu, yerleşim yerleri ve romantik ilişki durumlarına göre RAINÖ, İDÖ ve RKÖ puanlarının karşılaştırılması incelenmiş, öğrencilerin romantik ilişki durumlarına göre İDÖ puanları arasında, anne ve baba birliktelik durumu ve gelir durumlarına göre DKÖ puanları arasında, yaş ve anne ve baba birliktelik durumlarına göre RAINÖ puanları arasında fark olduğu saptanmıştır. Ölçekler arasındaki ilişki durumunun değerlendirilmesi sonucunda DKÖ puanları ile RAINÖ puanları arasında pozitif korelasyon olduğu, İDÖ puanları ile DKÖ arasında anlamlı korelasyon olmadığı ve İDÖ puanları ile RAINÖ arasında anlamlı korelasyon olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *İlişki doyumu, Kıskançlık, Romantik ilişki.*

ABSTRACT

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN UNIVERSITY STUDENT'S IRRATIONAL BELIEFS IN ROMANTIC RELATIONSHIPS, ROMANTIC JEALOUSY, AND RELATIONSHIP SATISFACTION

The aim of this study is to examine the relationship between university student's irrational beliefs in romantic relationships, relationship satisfaction and romantic jealousy. The study is cross-sectional. The relational survey model was used and it is a descriptive study. The sample was created between September 2021 and November 2021. As data collection tools; Personal Information Form, Irrational Beliefs in Romantic Relationships Scale (IBRRS), Relationship Satisfaction Scale (RSS) and Romantic Jealousy Scale (RJS) were used. A total of 288 volunteer participants, whose written informed consent was obtained, were included in the study. The comparison of IBRRS, RSS and RJS scores of university students according to gender, age, mother and father's being together, working status, income status, residential area and romantic relationship status was examined. It was determined that there was a difference between the student's RSS scores according to their romantic relationship status, between their RJS scores according to their mother and father's relationship status and income status, and between their IBRRS scores according to age and mother and father's relationship status. As a result of the evaluation of the relationship between the scales, it was determined that there was a positive correlation between RJS scores and IBRRS scores, there was no significant correlation between RSS scores and RJS, and there was no significant correlation between RSS scores and IBRRS scores.

Keywords: *Relationship satisfaction, Jealousy, Romantic relationship.*

1. GİRİŞ

Sevilen kişiyle karşılıklı anlayış ve iletişim temelinde kurulan duygusal bağlılık olan yakın ilişki; iki kişinin ortak aktivitelerde bulunması ve yaşadığı durumları/olayları paylaşmasını içerir (Gottman, 1998; Sternberg, 1986). Yakınlık etkileşimleri aracılığı ile birey planlarını, ideallerini ve düşüncelerini paylaşır (Eryılmaz ve Ercan, 2011). Aile, akrabalık ve arkadaşlık ilişkilerinin yanı sıra; romantik ilişkiler de yakın ilişkiler içinde yer alır. Collins (2003), romantik ilişkiyi; “İlişki içindeki tarafların birbirlerini gönüllü bir biçimde kabul ettiği ilişki biçimi” olarak tanımlar. Romantik ilişki, bireyin paylaşma ihtiyacını en yoğun yaşadığı ve doyurduğu, karşılıklı sevgi ve bağlanmanın yer aldığı, ait olma gibi psikolojik ihtiyaçların giderildiği ilişki türüdür. Romantik ilişkide taraflar birbirlerinin çıkarlarını en az kendi çıkarları kadar önemser (Erden-İmamoğlu, 2009). Bu nedenle romantik ilişkiler bireyin yaşamının oldukça önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Romantik ilişki doyumu, “bireyin ilişkisini her açıdan düşündüğünde ilişkiden elde ettiği mutluluk ve memnuniyet duygularıdır” (Hawkins, 1968; Akt: Saraç ve ark., 2015). Connolly and Goldberg (1999) romantik ilişkilerin gelişim aşamalarını ilişkiyi başlatma, yakın ilişki, samimi romantik ilişkiler ve bağlılık ilişkisi olmak üzere dört aşamada açıklamıştır. “İlk aşama ‘ilişkiyi başlatma’ aşamasıdır. Bu aşamada fiziksel çekicilik ve arzu ön plandadır. Bireyin fiziksel görünüşü ve partnerinin beğenisi ön planda yer almaktadır. İkinci ise ‘yakın ilişki’ aşamasıdır. Bu aşamada bireyler, arkadaş gruplarının içerisinde yer alır ve karşı cinsle paylaşılan etkinliklerle beraber yakın ilişkilerin gelişimine katkı sağlarlar. Arkadaş grubuyla beraber yapılan toplu etkinlikler yer almaktadır. Yapılan toplu etkinlikler yakın bir ilişkinin oluşumuna temel hazırlamaktadır. Üçüncü ‘samimi romantik ilişkiler’ aşamasıdır. Bu aşama da bireyler flört etmeye başlarlar ve karşılıklı yoğun duyguların yanında cinsel yakınlaşmalar da yaşanabilir. Bireyler bu evrede yalnız kalma, beraber zaman geçirme gibi isteklere sahiptirler. Son aşama ise ‘bağlılık ilişkisi’ aşamasıdır. Bu uzun bir dönemi kapsamaktadır. Bu dönemde fiziksel çekim ve yakın olma arzusu vardır. Aynı zamanda derin bir bağlılık gelişir ve bu gelişimle beraber ilişkide evlilik oluşabilir.

Bağılılık evresi ilişkinin uzun süreli olmasını sağlamaktadır. Romantik ilişkilerin gelişimi, ilişkiden sağlanan doyum düzeyi ile sağlıklı bir süreç izleyebilmektedir” (Connolly and Goldberg, 1999).

Romantik ilişkilerdeki önemli problemlerden biri olan kıskançlık çeşitli araştırmacılar tarafından tanımlanmış bir kavramdır. Bu tanımlamalardan birine göre “kıskançlık, önem verilen bir ilişkide sorun yaşanmasına veya ilişkinin kaybedilmesine neden olabilecek bir tehlikenin varlığının hissedilmesi durumunda verilen tepki olarak açıklanmaktadır” (Pines, 1998). Başka bir tanımlamaya göre “kıskançlık, kişinin romantik ilişkide olduğu kişi ile gerçek ya da hayali bir rakip arasında olan ya da olabilme olasılığı bulunan bir ilişki sebebiyle algıladığı, ilişkiye ve kişinin benlik saygısına yönelik bir tehdit ile birlikte ortaya çıkan düşünce, davranış ve duygular kombinasyonu şeklinde kavramsallaştırılmaktadır” (White, 1981). Benzer şekilde Sharpsteen and Kirkpatrick’e (1997) göre “kıskançlık, kişinin eşi tarafından üçüncü bir şahıstan dolayı terk edilmesi olasılığına verdiği tepkidir”.

Literatüre bakıldığında üniversite öğrencileri üzerinde romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar, duygusal kıskançlık ve ilişki doyumunu araştıran ayrı ayrı çalışmalar gözlemlenirken, aralarındaki ilişkinin araştırılmadığı göze çarpmaktadır. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde akılcı olmayan inanışları ilişki doyum ve romantik kıskançlık arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Aynı zamanda çalışmada kullanılan “Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAINÖ), İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ) ve Romantik Kıskançlık Ölçeği (RKÖ)”nın beraber etkinliklerini görmek ve etkinliklerinin karşılaştırılmalarının incelenmesi hedeflenmektedir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Romantik İlişki Doyumu

2.1.1. Romantik İlişki Nedir?

Sevilen kişiyle karşılıklı anlayış ve iletişim temelinde kurulan duygusal bağlılık olan yakın ilişki; iki kişinin ortak aktivitelerde bulunması ve yaşadığı durumları/olayları paylaşmasını içerir (Gottman, 1998; Sternberg, 1986). Yakınlık etkileşimleri aracılığı ile birey planlarını, ideallerini ve düşüncelerini paylaşır (Eryılmaz ve Ercan, 2011). Aile, akrabalık ve arkadaşlık ilişkilerinin yanı sıra; romantik ilişkiler de yakın ilişkiler içinde yer alır. Collins (2003), romantik ilişkiyi; “İlişki içindeki tarafların birbirlerini gönüllü bir biçimde kabul ettiği ilişki biçimi” olarak tanımlar. Bu nedenle romantik ilişkiler bireyin yaşamının oldukça önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Romantik ilişkiler, diğer yakın ilişkilerden farklı olarak içerdiği cinsellik boyutu sayesinde geleceğe yönelik beklentiler oluşturmayı ve planlar yapmayı içerir. “Katılım, partner seçimi, ilişki içeriği, ilişki kalitesi, ilişkinin bilişsel ve duygusal süreçler gibi özellikleri olan romantik ilişki”, bu yönleri ile diğer yakın ilişkilerden ayrılır (Collins, 2003).

Romantik ilişkinin başlatma, yakın ilişki, samimi romantik ilişkiler ve bağlılık olmak üzere 4 aşaması vardır (Connolly ve Goldberg, 1999). İlk aşamada fiziksel çekicilik ve arzu ön plandadır, bu dönemi karşılıklı arkadaş grupları içerisinde yer alınan yakın ilişki aşaması izler. Flört döneminin resmen başladığı ve yoğun duygulara eşlik eden cinsel yakınlaşmanın yaşandığı samimi romantik ilişkiden sonra, derin bağlılığın yaşandığı ve evlilikle sonuçlanabilecek olan bağlılık aşaması gelir. Romantik ilişkinin başlaması ve sürmesi için; aşkın fiziksel ifadesi, farklı sosyal rollere sahip olmak, adanmışlık, sevgiyi hissetme ve hissettirme, birlikte zaman geçirme ve sosyalleşme, fiziksel ve duygusal ihtiyaçların ifadesi ve tatmini, sorumlulukların paylaşılması, kişisel bakım yönünden kendine özen gösterme, dürüstlük, sadakat ve karşılıklı ilginin bulunması gereklidir (Clark et al., 1999; Connolly and Goldberg, 1999; Aylor and Dainton, 2002; Solmuş, 2008; Eryılmaz ve

Ercan, 2011). Romantik ilişkilerin başlatılması, geliştirilmesi ve sürdürülmesi konusunda yapılan birçok çalışma, Bowlby (1969)'un bağlanma teorisine dayandırılarak yürütülmüştür (Downing, 2008; Demir, 2015; Soğancı, 2017; Uzun, 2017). İki insan arasındaki yakın duygusal bağ olan bağlanma, bireyin gelişiminin her döneminde kendisini güvende hissetmesini ve çevresine uyum sağlamasını kolaylaştırır (Bowlby, 1969). Bağlanma kuramı, “insanların başkalarıyla güçlü duygusal bağlar kurma eğiliminin nedenlerini de açıklar” (Akbağ ve İmamoğlu, 2010). Bağlanma figürleriyle sürekli tekrarlanan ilişki şekli, bellekte belirli yapılar şeklinde organize hale gelir ve kişinin kendisi ve diğerleri hakkında olumlu modeller geliştirebilmesi için temel bir yapı oluşturur (Akdağ, 2011; Ülken, 2016).

2.1.2. Romantik İlişki Doyumu Nedir?

Romantik ilişki doyumu, “bireyin ilişkisini her açıdan düşündüğünde ilişkiden elde ettiği mutluluk ve memnuniyet duygularıdır” (Hawkins, 1968; Akt: Saraç ve ark., 2015). Connolly and Goldberg (1999) romantik ilişkilerin gelişim aşamalarını ilişkiyi başlatma, yakın ilişki, samimi romantik ilişkiler ve bağıllık ilişkisi olmak üzere dört aşamada açıklamıştır. “İlk aşama ‘ilişkiyi başlatma’ aşamasıdır. Bu aşamada fiziksel çekicilik ve arzu ön plandadır. Bireyin fiziksel görünüşü ve partnerinin beğenisi ön planda yer almaktadır. İkinci ise ‘yakın ilişki’ aşamasıdır. Bu aşamada bireyler, arkadaş gruplarının içerisinde yer alır ve karşı cinsle paylaşılan etkinliklerle beraber yakın ilişkilerin gelişimine katkı sağlarlar. Arkadaş grubuyla beraber yapılan toplu etkinlikler yer almaktadır. Yapılan toplu etkinlikler yakın bir ilişkinin oluşumuna temel hazırlamaktadır. Üçüncü ‘samimi romantik ilişkiler’ aşamasıdır. Bu aşama da bireyler flört etmeye başlarlar ve karşılıklı yoğun duyguların yanında cinsel yakınlaşmalar da yaşanabilir. Bireyler bu evrede yalnız kalma, beraber zaman geçirme gibi isteklere sahiptirler. Son aşama ise ‘bağıllık ilişkisi’ aşamasıdır. Bu uzun bir dönemi kapsamaktadır. Bu dönemde fiziksel çekim ve yakın olma arzusu vardır. Aynı zamanda derin bir bağıllık gelişir ve bu gelişimle beraber ilişkide evlilik oluşabilir. Bağıllık evresi ilişkinin uzun süreli olmasını sağlamaktadır. Romantik ilişkilerin gelişimi, ilişkiden sağlanan doyum düzeyi ile sağlıklı bir süreç izleyebilmektedir” (Connolly and Goldberg, 1999).

Bireylerin sağlıklı romantik ilişkiler geliştirebilmesinin önemli koşullarından bir tanesi olan doyum birçok araştırmacı tarafından tanımlanmıştır. Rusbult (1983)

“partnere karşı duyulan duyguların olumluluğu ve ilişki çekiminin kişilerarası bir değerlendirmesi” olarak tanımlamıştır.

Thibaut ve Kelley (1959) ilişki doyumunu Etkileşim Kuramı ile açıklamışlardır (Bugay ve Demir, 2012). Etkileşim Kuramı temelde, “romantik ilişkiler yaşayan bireylerin, ilişkilerine yönelik karşılaştırma düzeyleri ile ilgilenmektedir. Buna göre romantik ilişkinin değerlendirilmesi için kullanılan bir ölçüt karşılaştırma düzeyidir ve ilişkiden ne derece doyum sağlandığına karar vermede kullanılan bir kavramdır”.

2.1.3. Romantik İlişki Modeli

2.1.3.1. Yükleme modeli

Fincham, Bradbury, Baucom’un geliştirdiği evlilikte yükleme modeli, insanların “neden” diye başlayan sorunları nasıl cevapladıklarıyla ilgili bir kuramdır (Yılmaz, 2015). Sosyal Psikolojide insanların davranış ve olayların nedenlerini açıklama, yorumlama süreci nedensellik yükleme olarak adlandırılır. Başka bir ifadeyle, yaşanan bir olayın oluşumuyla ilişkilerinin açıklanmasıdır (Toksöz, 2018). Evlilikte görülen nedensel yüklemelerin istikrar, odak, genellik ve kontrol boyutlarıyla anlaşıldığı görüşmüştür. Nedensellik yükleme; olayların nedenleri ve nedenlerin ardındaki motivasyonlar ile ilgili iken; sorumluluk yüklemeleri olaylardan ya da durumlardan kimin sorumlu olduğu ile ilgilidir (Beck, 2005; Toksöz, 2018).

Birey karşılaştığı olay ve durumlara kimi zaman içsel nedenler, kimi zaman da dışsal nedenler atfeder (Littunen, 2000). Bu atıflar bireyin karşısındaki insan hakkındaki düşüncelerini, onunla kuracağı ilişkinin niteliğini ve ona karşı davranışlarını etkiler (Muschetto and Siegel, 2019). İlişkisinde yeterli tatmini elde edemeyen kişi partnerine karşı olumsuz zihinsel temsiller oluşturup, partnerinin olumlu yönlerini göremez. İlişkisinden memnun olan kişi ise partnerine karşı olumlu atıflarda bulunup, onun bu davranışlarını pekiştirebilir ve romantik ilişki doyumunu arttırabilir (Campbell and Butzer, 2008). Thibaut and Kelley (1959), bir kişinin davranışını içsel ya da dışsal nedenlere yüklerken 3 temel faktörle ilgili bilgi üzerine odaklandığımızı söyler. Bunlar; diğer kişilerin de aynı durum ya da aynı uyarıcıya aynı tepkiyi verip vermemesi olan yaygınlık; bireyin uyarıcıya başka zaman ve durumlarda da aynı tarzda tepki verip vermemesi anlamındaki tutarlılık ve bireyin farklı uyarıcıya aynı tarzda tepki verip vermemesi anlamını taşıyan belirginliktir (Tutarel-Kışlak, 1995). İçsel nedenler atfedene kişi genelde durumu kendi yaptıkları ile açıklarken,

dışsal nedenler yükleyen kişi karşısındakinin yaptıklarına ve yapmadıklarına odaklanır. İlişkisinden memnun olmayan birey partnerine karşı olumsuz zihinsel temsiller oluşturarak partnerinin olumlu yanlarını görmez. İlişkisinde yeterli tatmini yaşayan kişi ise partnerine olumlu atıflarda bulunur. Bu kurama göre romantik ilişki doyumunu etkileyen en büyük unsur partnerlerin birbirlerine karşı atıflarıdır (Soğancı, 2017).

2.1.3.2. Etkileşim modeli

Thibaut and Kelley (1959)'un modelinin temelinde romantik ilişki yaşayanların ilişkilerini karşılaştırmaları bulunmaktadır. İlişkiden alınan doyum düzeyi hakkında bilgi veren karşılaştırmalar, ilişkinin değerlendirilmesinde önemli bir etkidir (Yavuz, 2018). Birey partnerinin kendisi için arzuladığı davranışları yapabilir ya da yapmayabilir. Etkileşim içindeki bireyler birbirlerinin güçlü ya da güçsüz yönlerine ilişkin inançlar geliştirirler.

Etkileşim modeline göre “bireyler ilişkiden ne kadar doyum aldıklarına karar verirken ‘karşılaştırma düzeyi’ ve ‘seçenekler arası karşılaştırma düzeyi’ şeklinde adlandırılan öznel ölçütler kullanırlar. Karşılaştırma düzeyi, bireyin bugüne kadar elde ettiği sonuçların ortalamasıdır. Bu düzey doyum doyumsuzluk boyutunun nötr düzeyi olarak ele alınabilir. Bireyin şu andaki ilişkiden elde ettiği sonuçlar bu nötr noktanın üzerinde ise birey ilişkisini doyum verici ve çekici olarak; nötr noktanın altında ise birey ilişkisini doyumsuz olarak değerlendirecektir” (Hovardaoğlu ve Binici, 1996).

2.1.3.3. Yatırım modeli

Yakın ilişkilerin en temel özelliklerini tanımlama girişimi (Doğaner, 2014) olan yatırım modeli, iyi ya da kötü gitmekte olan ilişkilerin neden sürdüğünün anlaşılmasında etkili bir modeldir. Etkileşim kuramında yer alan karşılaştırma düzeyi ve seçenekler için karşılaştırma düzeyi kavramları üzerine temellendirilen yatırım modeli bu düzeyler dışında, ilişkiye yönelik yatırım miktarının da bireylerin ilişkilerini değerlendirmeleri, devam ettirmeye niyetli olmaları, ilişkilerine psikolojik olarak bağlı olmaları konularında etkili olduğunu söylemektedir (Tunç, 2015).

Yatırım ise; “bireyin ilişkiye yaptığı, ancak ilişki bittiği takdirde geri alınması mümkün olan her türlü katkıyı anlatır” (Özkan, 2016). Yatırımlar içsel ve dışsal olmak üzere ikiye ayrılırlar. Doğrudan ilişkiye yapılan içsel yatırımlar; bireyin ilişkisi için

önemli ölçüde çaba göstermesi, zaman harcaması ya da partnerine kendini açması şeklinde örneklendirilebilir. Dolaylı olarak ilişkiye yapılan dışsal yatırımlar ise (örneğin; karşılıklı dostlar edinmek, paylaşılan dostluklar, anılar ya da maddi varlıklar gibi), ilişki ile sonradan bağlantılı hale gelirler (Doğaner, 2014).

2.1.4. Romantik İlişki ile İlgili Yapılan Araştırmalar

2.1.4.1. Türkiye’de yapılan araştırmalar

Türkiye’de romantik ilişki doyumu ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında birçok değişkenlerle incelendiği araştırmalara rastlamak mümkündür.

Yatırım Modelini kullanılarak yapmış olan bir çalışma sonucunda: “İlişki doyumunu, ilişkide güvende hissetme, gelecek zaman yönelimi, ilişkiyi olumlu değerlendirme ve ilişkiye bağlılık gibi değişkenlerin anlamlı düzeyde yordadığı gözlemlenmiştir. Yatırım Modelinin alt boyutlarından birisi olan seçeneklerin niteliğini değerlendirmenin ilişki doyumunu olumsuz yönde yordadığı görülmüştür. Cinsiyetler arasındaki farklılıklara göre erkeklerde geleceğe yönelik plan yapma ve ilişki korkusu, kadınlarda ise ilişkide güven duyma ve ilişki bağlılık duygusu ilişki doyumunu anlamlı olarak yordadığı bulunmuştur. Yatırım Modelini kullanarak yapmış olduğu bir diğer çalışmada ise flört eden çiftlerin sözlü/nişanlı ve evli bireylere göre ilişki doyumu ve ilişki yatırım düzeylerinin daha düşük olduğu bulunmuştur” (Büyükhahin, 2006).

Özbiçer (2013), “üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerine göre yaşadıkları romantik ilişkilerindeki ilişki doyumlarının ve eşlerinin ilişki doyumlarına yönelik algılarını incelemiştir. Araştırma sonucunda duygusal zekâ düzeyinin ilişki doyumunu anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir. Kadın ve erkek olup olmamaya göre ilişki doyumunda bir farklılık bulunmamıştır. Yaş ile ilişki doyumunun düşük derecede ve anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu bulunmuştur. Bunlara ek olarak kişinin eşinin duygularına yönelik algıları eşinin duyguları ile benzeşen kişilerin ilişkilerinden daha fazla doyum elde ettiği belirtilmiştir”.

İlişkisel belirsizliği yordayan değişkenlerin incelendiği bir çalışmada; “ilişki doyumunun benliği, partnere ve ilişkiye yönelik belirsizliğini anlamlı düzeyde yordadığını gözlemlenmiştir. Kadın ya da erkek olmanın romantik ilişki doyumunda anlamlı bir farklılık oluşturmadığı” görülmüştür (Gürçan, 2015).

2.1.4.2. Yurtdışında yapılan araştırmalar

Romantik ilişki doyumu ile yurtdışında yapılan pek çok çalışma bulunmaktadır. White et al. (1995) yapmış oldukları bir çalışmada “kadınların ve erkeklerin ilişki doyumları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığını incelemişlerdir ve bir farklılığa rastlamamışlardır”.

Olderbak and Figueredo (2009) “iletişim becerilerinin ilişki doyumu üzerindeki etkisini inceledikleri bir çalışmada elde edilen bulgulara göre iletişim becerilerinin ilişki doyumu üzerinde oldukça yüksek düzeyde bir etkiye sahip olduğunu saptamışlardır. Ayrıca iletişim becerilerinin ilişki doyumunu yaklaşık %60’ını yordadığını” belirtmişlerdir.

Romantik ilişki doyumunun erkekler ve kadınlarda farklılaşp farklılaşmadığına yönelik yapılan bir çalışmada “düşük düzeyde farklılaşmalara ve kadınlarda ilişki doyumunun daha düşük olduğu” tespit edilmiştir (Jackson et al., 2014).

Norona et al. (2018) yaptıkları bir çalışmada “ayrılık sonrası stres ve depresyon ile başa çıkmada ilişki doyumu ve duygu düzenleme becerilerinin etkisini” incelemişlerdir. Çalışma sonuçlarına göre “ilişki doyumu ve duygu düzenleme becerilerinin ayrılık sonrası stres ve depresyonla başa çıkmada etkili olduğu görülmüştür. Romantik ilişkilerde farkındalığın stres tepkilerine ve ilişkiden sağlanan doyumu yordayıp yordamadığı ile ilgili yapılan bir çalışmada, romantik ilişkilerde yüksek farkındalığın yaşanan stres tepkilerine ve ilişkiden sağlanan doyumu yordadığı” tespit edilmiştir.

2.2. Romantik Kıskançlık

2.2.1. Romantik Kıskançlık Tanımı

Romantik ilişkilerdeki önemli sorunlardan biri olan kıskançlık birçok araştırmacının tanımladığı kavramdır. Bu tanımlamalardan birine göre “kıskançlık, önem verilen bir ilişkide sorun yaşanmasına veya ilişkinin kaybedilmesine neden olabilecek bir tehlikenin varlığının hissedilmesi durumunda verilen tepki” olarak açıklanmaktadır (Pines, 1998). Karakurt’a (2001) göre “kıskançlığın ortaya çıkması için yaşanan romantik ilişkiyi etkileyebilecek bir tehlikenin olması gerekir. Bu tehlike gerçek ya da gerçektışı olabilir”.

Kıskançlıkla ilgili tanımlarda görüldüğü gibi “kıskançlık bazı araştırmacılar tarafından olumsuz bir duygu olarak, bazı araştırmacılar tarafından da olumlu bir duygu olarak değerlendirilmiştir. Kıskançlık dozunun kıskançlığın olumlu ya da olumsuz olmasında önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Kıskançlık normal düzeyde yaşandığı sürece ilişkinin canlanmasını, ilişki için çaba harcanmasını, partnerlerin birbirlerine karşı olan duygularını güçlendirmeyi sağlayabilir. Ancak kıskançlık normal düzeyin üzerinde yaşanmaya başladığında olumsuz bir hal almaya başlar. Kıskançlık arttıkça kişi, birlikte olduğu kişiyi kaybetmekten daha çok korktuğu için ilişkiye zarar verecek davranışlarda bulunabilir; bu durum da kişinin kaybetmekten çok korktuğu ilişkisini kaybetmesine neden olabilir”.

2.2.2. Romantik Kıskançlık Tetikleyicileri

Kıskançlık tetikleyicisi, “kişinin kıskançlık yaşamasına neden olan herhangi bir olay veya durum şeklinde kavramsallaştırılabilir”. Pines’e (1992) göre romantik kıskançlık, “kişinin bulunduğu kültürden, daha önceki ilişkilerindeki tecrübelerinden ve aile yapısından kaynaklanan kişisel yatkınlık ile tetikleyici durum arasındaki etkileşim sonucu ortaya çıkar. Ancak kişinin kıskançlığa yatkın olması, kıskançlığın mutlaka ortaya çıkacağı anlamına gelmez, tetikleyici bir olay yaşanmadığı sürece kıskançlık görülmeyebilir”.

Bireylerin kıskançlığının tetiklendiği durumlarda romantik kıskançlık düzeyi gibi kişiler arası fark göstermektedir. Bu da daha çok kişinin kıskançlığa yatkın olup olmamasından kaynaklanmaktadır. “Kıskançlığa yatkınlığı yüksek olan kişiler için eşlerinin başkasına etkileyici bir şekilde bakmaları bile kıskançlık yaşamalarına neden olurken, bazılarının da eşlerinin başka biriyle ilişkilerinin olması gibi ciddi bir olaya maruz kalmaları kıskançlık yaşamalarına neden olmaktadır. Kıskançlığa yatkınlığı düşük olan kişiler çok az durum karşısında kıskançlık yaşarlar” (Pines, 1992).

2.2.3. Kıskançlıkla Baş Etme Yöntemleri

Bir ilişkide kıskançlığın ilişkiyi nasıl etkilediği, kişinin kıskançlıkla baş etmede nasıl bir yöntem belirlediğine bağlıdır. Kişinin kıskançlık yaşaması durumunda yapıcı yöntemler kullanması kıskançlığın ilişkiye zarar vermesini engellemektedir; ancak yıkıcı yöntemler seçmesi durumunda ilişkide ciddi hasarlar meydana gelmektedir. Bu konuda Rusbult et al. (1982) ile Rusbult and Zembrodt (1983) yaptıkları çalışmalarında “romantik ilişkide sorun yaşanması durumunda çıkış, konuşma,

bağlılık, umursamama olmak üzere dört davranışın ortaya çıktığını belirtmişlerdir. Bu araştırmacılar ilişkideki problemlili durumlarda kullanılan dört yöntemden bahsederek bu dört tepkiden oluşan bir tepki tipolojisi önermişlerdir. Bu çalışmalar (Rusbult et al., 1982; Rusbult and Zembrodt, 1983) romantik ilişkilerle ilgili yapılan diğer çalışmalara yol gösterici olmuştur. Romantik kıskançlık konusunda yapılan çalışmalar ilişkide problem yaşanması durumunda ortaya çıkan bu dört tepkiyi kıskançlıkla baş etme yöntemleri” olarak ele alınmıştır (Demirtaş, 2004; Demirtaş ve Dönmez, 2006). Bu dört tepkiyi şu şekilde ele almak mümkündür:

- a. **Çıkış:** “İlişkiyi sonlandırma veya sonlandırmayla tehdit etme gibi kişinin kendine saygıyı ilişkisinden önde tutmaya yönelik tepkileridir. Bu yöntem yıkıcı baş etme yöntemlerindendir”.
- b. **Umursamama:** “Kişinin ilişkisinin kötüye gittiğini bilmesine rağmen sorunları ciddiye almaması ve bu duruma izin vermesidir. Bu yöntemde kişinin ne ilişkiyi kurtarma ne de kendine saygı amacı vardır. Yıkıcı baş etme yöntemlerindendir”.
- c. **Bağlılık:** “İlişkideki olumsuz şartların düzelmesini beklemektir. Bu yöntemde ilişkiyi kurtarmak, kişinin kendine saygısından daha ön plandadır. Yapıcı baş etme yöntemlerindendir”.
- d. **Konuşma:** “İlişkide bir problem yaşandığında konuşmayı tercih ederek ilişkideki sorunları çözmeyi ve ilişkinin devam etmesini sağlamayı istemektir. Bu yöntem hem kişinin ilişkisini hem de kendisine saygıyı korumayı sağlamaktadır. Yapıcı baş etme yöntemlerindendir” (Rusbult et al., 1982; Rusbult and Zembrodt, 1983).

2.2.4. Romantik Kıskançlık Durumunda Verilen Tepkiler

Romantik kıskançlık, “kişinin davranışları, duyguları ve düşüncelerinin kombinasyonu olan içsel ve dışsal öğelerden” oluşur. “Acı, öfke, üzüntü, korku, kızgınlık gibi duygular ile başkalarıyla kıyaslama, kendisi ve diğerlerini suçlama gibi düşünceler kıskançlıkla ilgili içsel öğelerdir. Nefes darlığı, titreme, uyku bozukluğu, mide krampı gibi kıskançlık durumunda ortaya çıkan fiziksel belirtiler de aynı şekilde kıskançlıkla ilgili içsel öğelerdir. Umursamama, şiddet, ağlama, bağırma gibi davranışlar da kıskançlıkla ilgili dışsal öğelerdir. Kıskançlık durumunda ortaya çıkan

bu bilişsel, duygusal ve fiziksel tepkilerden dışsal öğelerin kişi tarafından kontrol edilmesi, içsel öğelerin kontrol edilmesine göre daha kolaydır” (Pines, 1998).

Kişinin kıskançlık durumundaki duyguları, düşünceleri ve davranışları birbiriyle bağlantılı şekilde ortaya çıkmaktadır. “Kişi kıskançlık yaşadığında öfke, cezbedilme ve korku hissedebilir. Bu duygular sevgiyi ifade etme, sorunu önleme gibi çeşitli olumlu davranışlara (Guerrero et al., 2005) veya kişinin eşini suçlaması, tehdit etmesi, özgürlüğünü kısıtlaması, kontrol altına alması, eşine şiddet göstermesi, eşi ile cinsel problemler yaşaması ve uyum sorunu gibi olumsuz davranışlara yol açabilmektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi kıskançlıkla ilişkili birçok duygu vardır; fakat kıskançlık durumunda en çok yaşanan duygu öfkedir. Bir önceki belirtilen davranışların çoğu da öfkeye bağlıdır; ancak kıskançlık yaşayan kişide depresyon da görülebilir” (De Silva, 1997).

2.2.5. Romantik Kıskançlıkla Başa Çıkma Yöntemleri

Bir romantik ilişkide yaşanan kıskançlığın romantik ilişkiyi ne şekilde etkilediği, bireyin romantik kıskançlıkla baş etmede hangi yöntemi benimsediğine bağlıdır. Bireyler ilişkilerinde romantik kıskançlık yaşadığını fark ettiklerinde yapıcı yöntemler denemeleri çift ilişkisinin zarar görmesini engellemektedir, ancak yıkıcı yöntemler benimsemesi durumunda ise ilişkide ciddi zararlar ortaya çıkmaktadır. Bu konuda Rusbult et al. (1982) ile Rusbult and Zembrodt (1983) yaptıkları araştırmalarında “romantik ilişkide problem yaşanması durumunda çıkış, konuşma, bağlılık, umursamama olmak üzere dört davranışın meydana geldiğini belirtmişlerdir. Bu araştırmacılar romantik ilişkideki sorunlu durumlarda kullanılan dört yöntemden söz ederek bu dört tepkiden oluşturulan tepki tipolojisi önerisinde bulunmuşlardır”. Bu araştırmada “kıskançlıkla başa çıkma yöntemleri olarak Pines ve Aronson’un (1983) geliştirdiği ve Demirtaş (2004) tarafından Türkçe uyarlaması yapılmış Romantik Kıskançlık Ölçeği’nde bulunan bu dört tepki (çıkış, umursamama, bağlılık, konuşma)” ele alınmıştır.

2.2.6. Romantik Kıskançlığın Etkileri

Kıskançlığın kontrolü ne düzeyde yaşandığı ne şekilde ifade edildiği herkeste aynı şekilde görülmemektedir. “Kişilik yapısı, bulunduğu kültürün değer yargıları, yaşanan romantik ilişki ile ilgili özellikler kıskançlığın yaşanılması ve bunu ifade etme şeklini etkilemektedir” (Pines, 1998). “Romantik kıskançlık etkileri de

kıskançlığın ne düzeyde yaşandığı ne şekilde ifade edildiği, nasıl ortaya çıktığı, ortaya çıktıktan sonra hangi baş etme yönteminin kullanıldığına göre olumlu veya olumsuz olabilmektedir. Bazen kıskançlık, kişinin ilişkisine yönelik tehlikelere karşı ilişkisine sahip çıkmasını, ilişkisi için daha fazla emek harcamasını sağlamaktadır” (Harris and Darby, 2010).

“Algılarımız; beklentilerimiz, inançlarımız, hedeflerimiz, duygu ve değerlerimizden etkilendiği için kişiye özgüdür. Yaşadığımız kıskançlık da algılarımızla ilgili olduğu için kişisel farklılık göstermektedir. Bu farklılıklar bazı kişilerde kıskançlığın ilişkiyi olumlu, bazı kişilerde de olumsuz etkilemesine yol açabilmektedir. Kişinin kıskançlık algısının getirdiği riskle doğru orantılı olması kıskançlığın sağlıklı olduğunu göstermektedir. Ancak kıskançlığın riskle orantısız olması elverişsiz bir tepki olduğu anlamına gelmektedir. Bu elverişsiz kıskançlıkta şüpheler asılsızdır ve şüpheleri destekleyen hiçbir bulgu yoktur. Bu tür bir kıskançlık, kıskançlık yaşayan kişinin yanı sıra sevilen kişiye de acı ve zarar verdiği için dolayı patolojik hale gelerek ilişkide olumsuz sonuçlara yol açmaktadır” (De Almeida and Schlösser, 2014).

2.2.7. Romantik Kıskançlıkla İlgili Çalışmalar

Demirtaş ve Dönmez (2006) “kıskançlık ile çeşitli ilişkisel, bireysel ve durumsal değişkenlerin ilişkisini inceledikleri çalışmalarında belirtilen kıskançlığı ve kıskançlık durumunda verilen fiziksel tepkileri en iyi yordayan değişkenlerden birinin ilişki doyumu olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca bu çalışmada ilişki doyumu arttıkça kıskançlığın da arttığı yönünde sonuçlara ulaşılmıştır”.

Benzer şekilde Curun ve Çapkın da (2014) “evli kişilerde benlik saygısı, evlilik doyumu, bağlanma ve kişilik özellikleri değişkenleri ile kıskançlık arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında romantik kıskançlık ile evlilik doyumu arasında anlamlı ilişki olmadığı sonucuna ulaşmıştır”.

Yeter (2016) ise “yakın ilişkide olan kişilerde bağlanma stilleri, kıskançlık ve temel psikolojik ihtiyaçlar arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla yaptığı araştırmasında kıskançlık ile kayıtsız ve korkulu bağlanma stilleri arasında bir ilişki olmadığı, güvenli bağlanma stili ile kıskançlık arasında negatif bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır. Ayrıca saplantılı bağlananlarda kıskançlık düzeyinin yüksek olduğu bulgusuna da ulaşmıştır”.

2.3. Akılcı Olmayan İnançlar

2.3.1. Akılcı (Rasyonel) İnançlar

“Akılcı Duygusal Davranış Terapisi’ne (ADDT)” göre insanda hem akılcı hem akılcı olmayan inançlar bulunmaktadır. “Akılcı inançlar insanın ideallerine ve ideallerini gerçekleştirme gayretine pozitif şekilde etki eden ve destekleyen inançlardır. İdeallerini gerçekleştirmesine engel olan akılcı olmayan inançların tam tersi olan akılcı inançlar insanın huzuru hissetmesi için destek görevi görür. Akılcı inançlar; kişinin arzularını, tercihlerini, dileklerini ve beğenilerini kapsamaktadır. İnsanlar, ideallerine ulaştıklarında memnun olur ve haz duyarlarken; ideallerini gerçekleştiremediklerinde üzgün olurlar ve kızgınlık gibi negatif hisler yaşarlar. Bu negatif hisler yaşanan olumsuz durumlara verilen mantıklı cevaplar olup, kişinin kendi amaçlarına ya da yeni amaçlar geliştirmesine etkide bulunmazlar. Dolayısıyla bu inançlara iki farklı açıdan bakılabilir; birincisi akılcı, esnek olmaları ve idealleri gerçekleştirmeye mâni olmamaları, ikincisi akılcı olmayan inançların katı ve zorunluluk” olarak ifade edilmeleridir (Ellis, 2003).

2.3.1.1. Akılcı (rasyonel) inanç ilkeleri

Diguseppe (1999) tarafından Akılcı Duygusal Davranışçı Kuramın temel ilkeleri aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır:

- a. “Bilişler diğer bir deyişle inançlar insan duygusunun en yakın ve tanımlanabilir belirleyicisidirler. Bu ilke insanların düşündükleri gibi hissettiklerini ifade etmektedir. Olaylar veya diğer kişiler, insanların iyi veya kötü hissetmelerine sebep olmamaktadır. İnsanların iyi veya kötü hissetmeleri kendilerine bağlıdır. Geçmişteki veya şu andaki dış kaynaklı olaylar duygusal rahatsızlığa dolaylı şekilde katkıda bulunmaktadır. İç kaynaklı olaylar (algılar veya algıları değerlendirme şekli) duygusal tepkilere doğrudan temel oluştururlar.
- b. Akılcı olmayan inançlar duygusal rahatsızlıklara yol açmaktadır. Akılcı inançlar ise sağlıklı, uygun duygulara ve zihinsel sağlığa yol açmaktadır.
- c. Yaşanılan duygusal rahatsızlık akılcı olmayan inanç şeklinden kaynaklanıyorsa, duygusal rahatsızlıkla baş etmenin en iyi yolu düşünceyi değiştirmektir.

- d. Genetik ve çevresel etmenleri barındıran birçok şey akılcı olmayan inançlara sebep olmaktadır. İnsanların akılcı ve akılcı olmayan inançları öğrenecek biyolojik bir eğilimleri vardır. Bu inançları öğrenmede kültür ve ailenin de etkisi söz konusudur.
- e. Genetik ve çevresel koşullar insanların sağlıksız duygusal rahatsızlıklar geliştirip geliştirmemesinde etkili olmaktadır. Ayrıca, duygusal rahatsızlıkların nedeni insanların akılcı olmayan inançlarını tekrarlayarak ve kendi kendilerine aşılayarak sürdürmeleridir.
- f. Kolay olmamakla beraber işlevsiz akılcı olmayan inançlara meydan okuma ve yeni, uyumlu, akılcı inançları tekrarlama çabalarıyla akılcı olmayan inançlar değiştirilebilmektedir”.

2.3.2. Akılcı olmayan (irrasyonel) inançlar

Bireyler çocukluktan itibaren çevrelerinden akılcı olmayan inançlar öğrenirler ve bu öğretiyi yaşamlarına yansıtırlar. “Akılcı olmayan inançlar faydalı oldukları düşünülür ve birey tekrar etmeye başlar ve zamanla yerleşir. Dolayısıyla akılcı olmayan inançları devam ettiren ilk öğrenme deneyimleri değil kişinin bu inançlarını öğretti olarak kabul etmesidir” (Corey, 2005).

Ellis (1977), insanlardaki akılcı olmayan inançların biyolojik tarafına ilişkin aşağıdaki varsayımları öne sürmektedir:

1. “Akılcı olmayan düşünceler aynı derecede olmayıp tüm insanlarda bulunmaktadır. Herhangi bir akılcı olmayan inanca sahip olmayan bir insan yoktur.
2. Akılcı olmayan düşünceler tarihsel ve antropolojik olarak araştırılmış tüm toplumlarda yayılmış halde bulunmaktadır.
3. Pek çok akılcı olmayan inanç ebeveynlerin, akran gruplarının ve toplumun öğretilerine ters düşmektedir. Ancak, bireyler akılcı olmayan inançlarını kullanmaktan vazgeçmeyi reddetmektedirler. Bu kadar güçlü bir kuşatmaya rağmen akılcı olmayan inançların terk edilememesini biyolojik yatkınlıktan başka ne daha iyi açıklayabilir?
4. Sadece cahil, akıllı olmayan ve ciddi ruhsal rahatsızlıkları bulunan bireyler değil; oldukça zeki, eğitim düzeyi yüksek ve göreceli olarak ‘normal’ olan insanlar da akılcı olmayan inançlara sahiptirler.

5. Akılcı olmayan inançların çoğuna sahip olan bireyler genellikle kendilerini zarara uğratmaktadır. Bu durumda ‘insanlar kendi kültürel öğretilerinin kendilerini etkilemesine neden izin vermektedirler?’ ve ‘neden kendilerine saçma davranışları bırakmayı öğretmiyorlar?’ soruları cevaplanmalıdır.
6. Zeki ve genelde becerikli bireyler akılcı olmayan inançlarını ter ettiklerinde başka akılcı olmayan inançlara yer verirler. Örnek olarak aşırı dindar olanlar çoğunlukla aşırı uç bir ateiste dönüşebilmektedir.
7. Akılcı olmayan inançların en az etkisinde olan bireyler bile ar ara akılcı olmayan inançlarına mağlup olabilirler.
8. Akılcı olmayan inançları anlama ve kavrama bireylere çok fazla yarar sağlamaz. Örnek verecek olursak sigara içmenin zararlarını bilmesine rağmen halen sigara içen bireyler mevcuttur.
9. İnsanlar bazı akılcı olmayan inanışları ve davranışları yenmek adına harcamış oldukları sürenin uzunluğuna dikkate almadan çoğunlukla bu başarılarına gerekli önemi vermezler.
10. Akılcı olmayan inançların bazıları öğrenilmemiştir ve deneyimler sebebiyle oluşmamaktadır. Oldukça özgün ve farklı türlerde bireyler tarafından oluşturulmaktadır.
11. Ön planda olan bazı akılcı olmayan inançlar, mantıklı ve gerçekçi yordamalarla başlar ve sonrasında akılcı olmayan bir düşüncelerle sonlanabilir.
12. Akılcı olmayan inançların birçoğunda aşırı genellemeyi görürüz.
13. İnsanlar genellikle kendilerine zarar veren davranışları kendilerine yararlı olanlara göre daha kolaylıkla tercih ederler. Örnek verecek olursak çok düzenli bir diyetle uymak yerine aşırı yemeyi seçebilirler.
14. Akılcı davranış ve düşünceleri kullanma konusunda modeli olması düşünülen psikoterapistler bile hem kişisel hem mesleki yaşamlarında çoğunlukla Akılcı olmayan davranış ve tutumlar sergileyebilirler”.

Ellis (1977), akılcı olmayan inançları daha sonraki çalışmalarında üç akılcı olmayan inanç altında toplamıştır:

1. “Beceriklilik, yetkin ve başarılı olmalıyım ve hayatımda ki tüm önemli kişilerin övgülerini almalıyım. Aksi takdirde işe yaramayan, önem

verilmeyen bir kişi olurum.” İnsan böyle bir akılcı olmayan inanca fazlaca sahip olduğuunda kendisini güçsüz, önemsiz, endişeli ve depresif hissedebilir.

2. “Diğer bireyler bana nazık, dürüst ve uygun davranış sergilemelidirler; eğer sergilemezlerse bu korkutucudur. Bana böyle davrananlar kötü ve önemsiz bireylerdir”. Birey eğer bu inanca sahipse aşırı öfkeye, suçluluk hissine, kin ve düşmanlık duygularına kapılabilir.
3. “Hayatımda var olan koşullar kesinlikle düzenli, rahat ve artışı olan bir şekilde olmalı. Taleplerim, kolay bir şekilde ve hızlıca gerçekleşmeli. Eğer bu şekilde gerçekleşmezse, bu durum korkutucudur ve benim buna tahammülüm yok. Genelde bu akılcı olmayan inancı olan kişiler sık sık öfke, engelleme, kendine acıma ve depresyon gibi duygularını yaşarlar” (Çivitçi, 2003).

2.3.3. ABC Modeli

A-B-C modelindeki “A, bir olayın varlığı ya da bir bireyin davranışı olarak ifade edilmektedir. Modeldeki C, bireyin duygusal ya da davranışsal tepkisi ya da izleyen sonuçlar olarak belirtilmektedir. A’nın C’nin oluşumunda etkili olduğu söylenemez. Duygusal sonucun ortaya çıkmasında asıl etkili olan bireyin olaya ilişkin inancıdır. Modelde A, B ve C’den sonra D (tartışarak müdahale) ögesi bulunmaktadır. Modelde D, bireylerin ya da danışanların akılcı olmayan inançlarıyla başa çıkma yöntemlerini sağlayacak olan yöntemlerin uygulanması” olarak belirtilmektedir (Corey, 2015).

2.3.4. Akılcı Olmayan İnançlar ile İlgili Çalışmalar

Akılcı olmayan inançlara bazı çalışmalarda “bilişsel çarpıtma” şeklinde değinilmiş ve her iki terimi konu alan çalışmalar yurt içi ve yurt dışı olmak üzere kronolojik sırada verilmiştir.

Stackert and Bursik (2003), “araştırmalarında romantik ilişki yaşayan gençlerin ilişkiye yönelik akılcı olmayan inançlarının yetişkin bağlanma stillerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı ve akılcı olmayan inançlarla ilişki doyumu arasındaki ilişki araştırılmıştır. Romantik ilişki yaşayan 118 üniversite öğrencisine ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda kaygılı ve kaçınan bağlanma stiline sahip olan gençlerin, güvenli bağlanma stiline sahip olan gençlere göre daha fazla ilişkiye yönelik akılcı olmayan inançlara sahip olduğu görülmüştür. Ayrıca güvensiz bağlanma stili ile yoğun

akılcı olmayan inançların düşük ilişki doyumu ile ilişkili olduğu bulunmuştur. İlişkilerde akılcı olmayan inançlar ile evlilik doyumu arasındaki ilişkinin araştırıldığı bir diğer araştırmaya 297 evli birey katılmıştır. Evli bireylere; ilişkilerine yönelik akılcı olmayan inançlarını ve evlilik doyumlarını ölçen envanterler uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda ilişkilerde akılcı olmayan inançlar ile evlilik doyumu arasında negatif yönde anlamlı ilişki” bulunmuştur (Nickl, 2006).

Ersanlı (2007), “evlilik ilişkilerinde eşlerin akılcı olmayan inançlarıyla baş etmelerine bilişsel-davranışçı yaklaşıma dayalı evlilik ilişkisini geliştirme programının etkisini araştırmıştır. Deney ve kontrol grupları onar kişilik oluşturulmuş ve bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı evlilik ilişkisini geliştirme programının evlilerin evlilik ilişkilerinde çaresizlik ve sevelemelik inançlarıyla baş etmelerini anlamlı düzeyde yükselttiği” ortaya çıkmıştır.

Groves (2010) ise, “beliren yetişkinlerin romantik ilişkilerindeki bağlılığını yordayan yetişkin bağlılığının ve ilişki inançlarının önemini değerlendirmeyi amaçladığı araştırmasında üniversite öğrencileri ile çalışmıştır. Çalışma sonucunda, bağlılık ve bağlanma kaygısı ile fonksiyonel olmayan ilişki inançları arasında ilişki bulunmamıştır. Ancak bazı değişkenler ile de bağlılık arasında ilişki vardır; yaşı fazla olan beliren yetişkinler gelecek planlarının ve değerlerinin romantik eşleri hakkındaki işlevsel olmayan inançlardan etkilendiğini belirtmiş ve cinsiyetle işlevsel olmayan inanç arasındaki etkileşimin romantik eşin etkisini yordamada önemli olduğu” bulunmuştur.

Karabacak ve Çiftçi (2016) tarafından “üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde akılcı olmayan inançları ile evliliğe ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen çalışmada üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde akılcı olmayan inançlar alt boyutlarından aşırı beklentiler, sosyal zaman kullanımı, zihin okuma ve fiziksel yakınlıkla evliliğe ilişkin tutumları arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu, cinsiyet farklılıkları ve farklı düşünmek alt boyutları ile evlilik tutumu arasında ise negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu” tespit edilmiştir.

Murat (2019), “çiftler arasındaki evlilik uyumunun evli kalma sürelerine bağlı olarak beden algısı, kıskançlık düzeyleri ve akılcı olmayan inançları ile ilişkisini incelediği çalışmasına 419 evli birey katılmış ve katılımcılara Çift Uyum Ölçeği,

Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği, İki Boyutlu Beden İmgesi Ölçeği, Romantik Kıskançlık Ölçeği ve İlişki İnançları Ölçeği uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre evlilik süreleri arttıkça evlilik uyumlarının azaldığı tespit edilmiş, evlilik uyumu, ‘Kıskançlıkla Baş Etme Yöntemleri’ ve ‘Kıskançlığın Nedenleri’ alt boyutları ile negatif yönde ilişki gösterirken, Beden İmgesinin alt boyutları ile İlişki İnançlarının dört alt boyutu ile pozitif yönde ilişki gösterdiği belirlenmiştir. Sonuçlara göre, çiftlerin kıskançlığın nedenlerine yönelik düşünceleri ve baş etme yöntemleri arttıkça evlilik uyumları azaldığı, cinsel doyumları, beden memnuniyetleri ve akılcı olmayan ilişki inançları arttıkça da evlilik uyumlarının arttığı” tespit edilmiştir.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı

Üniversite öğrencilerinde romantik ilişkilerde akılcı olmayan inanışlar, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma kesitseldir. İlişkisel tarama modeli kullanılmıştır ve betimsel bir çalışmadır.

3.2. Çalışmanın Yapıldığı Yer

“Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde akılcı olmayan inanışları, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi” başlıklı çalışmamız online ortamda gönüllük esasına dayalı olarak yapılmış olup (EK-B), “Haliç Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu”na ait 24.12.2020 tarihli ve 2020-227/02 sayılı kararla onay alınmıştır (EK-A).

3.3. Çalışma Süresi

“Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde akılcı olmayan inanışları, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi” başlıklı çalışmamız online ortamda Eylül 2021 – Kasım 2021 tarihleri arasında yapılmıştır.

3.4. Katılımcılar ve Özellikleri

Çalışmaya dahil edilme kriterleri:

1. Haliç Üniversitesi öğrencisi olmak ve öğrenimine devam ediyor olmak (1., 2., 3., 4. sınıf ve yüksek lisans).
2. Bilgilendirilmiş gönüllü onam formuna onay vermiş olmak.
3. 18-60 yaş aralığında olmak.

Dışlanma kriterleri:

1. Haliç Üniversitesi dışında okuyor olmak.
2. Bilgilendirilmiş gönüllü onam formuna onay vermemiş olmak.
3. Online anket sürecini tamamlamamış olmak.
4. 18-60 yaş aralığında olmamak.

3.5. Çalışmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde bulunan Haliç Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan 18-60 yaş arasındaki lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri oluşturacaktır. Araştırmanın örneklemi, üniversite öğrencileri arasında gönüllülük esasına dayalı olarak çalışmaya katılmayı kabul eden, 385 lisans öğrencisi oluşturacaktır. Yapılacak olan araştırmada örneklem büyüklüğü %95 güven aralığında, $\pm\%5$ örnekleme hata payıyla hesaplanarak basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılarak elde edilen formüldeki sonuçla 372 olarak elde hesaplanmıştır. Kayıp data olma ihtimaline karşı 13 kişi daha eklenerek 385 üniversite öğrencisi çalışmaya dahil edilecektir. Güç analizinden hareketle, çalışmaya dahil edilme ve dahil edilmeme kriterlerine uygun Haliç Üniversitesi öğrencisi olan 388 öğrenci dahil edildi.

3.6. Araştırma Yöntemi

3.6.1. Demografik Veriler

Araştırmacı tarafından katılımcılara ait yaş, cinsiyet, medeni durum, aylık gelir ve çalışma durumları gibi demografik bilgileri elde etmek için hazırlanan form 9 sorudan oluşmaktadır (EK-D).

3.6.2. İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)

İDÖ, Hendrick (1988) tarafından geliştirilmiş ve evli bireylerin ilişki doyumunu ölçmek amacıyla uygulanmıştır. Daha sonra Hendrick (1988), “ölçeğin kapsamını geliştirmiş ve bütün romantik ilişkilerde kullanılabilecek bir forma dönüştürmüştür. Ölçek yedi maddeden oluşmakta ve 5’li Likert tipi bir ölçme aracıdır. Puanlama ‘hiç’ 1, ‘az’ 2, ‘biraz’ 3, ‘oldukça’ 4 ve ‘çok’ 5 şeklinde yapılmaktadır. Ölçeğin iki maddesi (4 ve 7) tersinden puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 7, en yüksek puan ise 35’tir. Puanların artması, ilişkiden alınan doyumun

arttığı anlamına gelmektedir yedi maddelik Likert tipi ölçektir”. Türkçe uyarlaması Curun (2001) tarafından duygusal beraberliği olan 140 üniversite öğrencisi ile yapılmıştır (EK-E).

3.6.3. Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAİNÖ)

Ölçek Ellis (1986) ve Beck (2001) tarafından romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançları ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Sarı ve Owen’in (2015) Türkçe’ye uyarladığı ve geliştirmiş olduğu “Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAİNÖ)”, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde yer alan akılcı olmayan inançları ölçmeyi amaçlamaktadır. “Aşırı Beklentiler, Zihin Okuma, Sosyal Zaman Kullanımı, Fiziksel Yakınlık, Farklı Düşünmek ve Cinsiyet Farklılıkları olmak üzere toplam 6 boyuttan oluşan ölçekte 30 madde bulunmaktadır. Bireyler 1 ‘hiç katılmıyorum’, 5 ‘tamamen katılıyorum’ seçeneklerinden kendilerine uygun olan seçeneği işaretlemektedir. Ölçeğin 1 ve 22. maddeleri tersten puanlanmaktadır. Ölçekten alınan puanın yüksek olması, bireylerin romantik ilişkileri ile ilgili sahip oldukları akılcı olmayan inançlarının arttığı anlamına gelmektedir” (Sarı ve Owen, 2015) (EK-F).

3.6.4. Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ)

Ölçek Kızıldağ (2017) tarafından geliştirilmiştir. Araştırmanın iki çalışma grubu bulunmaktadır. “Birinci çalışma grubunu 158’si kadın (%37) ve 92’si erkek (%37) toplam 250 üniversite öğrencisi; ikinci çalışma grubunu da test tekrar test güvenirlik analizleri için çalışmaya dahil edilen 18’si kadın (%54,5) ve 15’i erkek (%45,5) toplam 33 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Güvenirlik analizleri kapsamında Cronbach alfa güvenirlik katsayısı, madde toplam korelasyonları ve test-tekrar test güvenirliği incelenmiştir. Ölçeğin Cronbach alfa değeri 0,94; test-tekrar test korelasyon katsayısı 0,97 bulunmuştur. Ölçek madde toplam korelasyon değerlerinin 0,43 ile 0,79 arasında değiştiği gözlenmektedir. Özetle, ölçeğin üniversite öğrencileri üzerinde yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışmaları sonuçları, bu ölçeğin üniversite öğrencilerinin kıskançlık düzeyini ölçebilecek niteliklere sahip olduğunu” göstermektedir (EK-G).

3.7. Çalışmada Kullanılan İstatistiksel Analizler

Basıklık çarpıklık değeri +/- 1,5 aralığında olduğu için parametrik testler kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım kontrollerinde “Shapiro-Wilk Testi” kullanılmıştır. Bağımsız iki grubun karşılaştırılmasında; veriler normal dağılıyor ise “Bağımsız Örneklem T Testi”, ikiden fazla bağımsız grup karşılaştırılmasında; homojenlik varsayımı sağlanıyorsa “Tek Yönlü ANOVA Testi”, sağlanmıyorsa “Welch ANOVA Testi” kullanılmıştır. “Tek Yönlü ANOVA Testi” sonrası alt grup karşılaştırmaları “Tukey-HSD Çoklu Karşılaştırma Testi” ile, “Welch ANOVA Testi” sonrası alt grup karşılaştırmaları “Tamhane Çoklu Karşılaştırma Testi” ile değerlendirilmiştir. Çoklu karşılaştırma testlerinden elde edilen sonuçlarda harf gösterimi kullanılmıştır.

Ölçekler arasındaki ilişkilerin incelenmesi “Pearson Korelasyon Testi” ile değerlendirilmiştir. Korelasyon katsayısının yorumunda “ $<0,2$ ise çok zayıf derecede korelasyon”, “ $0,2-0,4$ arasında ise zayıf derecede korelasyon”, “ $0,4-0,6$ arasında ise orta derecede korelasyon”, “ $0,6-0,8$ arasında ise yüksek derecede korelasyon”, “ $0,8>$ ise çok yüksek derecede korelasyon” kriterleri kullanılmıştır.

Ölçeklerin güvenirliklerinin belirlenmesi için “Cronbach’s Alpha Katsayısı” kullanılmıştır. Ayrıca hipotezler çift yönlü olarak kurularak anlamlılık düzeyi “ $\alpha<0,05$; $\alpha<0,01$; $\alpha<0,001$ ” alınmıştır. Verinin analizinde “SPSS v26 (IBM Inc., Chicago, IL, USA)” programı kullanılmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde çalışmaya kriterlerine uygun olan 388 üniversite öğrencisi dahil edilerek yapılan çalışmanın problemlerine ilişkin elde edilen bulgular ve yorumlar değerlendirildi.

4.1. Çalışma Grubunun Tanımlayıcı Verileri

Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin demografik bulgularının tanımlayıcı istatistikleri Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1. Üniversite Öğrencilerinin Demografik Bulgularının Tanımlayıcı İstatistikleri

Yaş	n	%
17-20 yaş arası	170	43,8
21-23 yaş arası	118	30,4
24 yaş ve üzeri	100	25,8
Cinsiyet		
Kadın	274	70,6
Erkek	114	29,4
Romantik İlişki Durumu		
Yalnız	137	35,3
Flört/Sevgili	189	48,7
Söz/Nişan	19	4,9
Evli	43	11,1
Yaşanılan İlişki Sayısı		
1	94	24,2
2	76	19,6
3	65	16,8
4	39	10,1
5 ve üzeri	114	29,3
Romantik İlişki Devam Etme Süresi ($\bar{X} \pm SS$)	2,76±3,78	
Romantik İlişki Devam Etme Süresi Grup		
2 yıldan az	140	55,8
2-5 yıl arası	66	26,3
5-10 yıl arası	32	12,7
10 yıl ve üzeri	13	5,2
Anne ve Baba Birlikte Olma Durumu		
Evet	327	84,3
Hayır	61	15,7
Çalışma Durumu		
Evet	134	34,5
Hayır	254	65,5
Gelir Durumu		
500 TL ve altı	108	27,8
501-1250 TL	99	25,5
1251-2000 TL	35	9,1
2001-2750 TL	37	9,5
2751 TL ve üzeri	109	28,1
Yerleşim Yeri Durumu		
Köy/Kasaba/İlçe	39	10,0
Küçük Şehir	50	12,9
Büyükşehir	299	77,1

Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin demografik bulgularının özet istatistikleri incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin yaşlarına göre %43,8'inin (170 kişi) 17-20 yaş arası, %30,4'ünün (118 kişi) 21-23 kişi ve %25,8'inin (100 kişi) 24 yaş ve üzeri olduğu, cinsiyetlerine göre %70,6'sının (274 kişi) kadın ve %29,4'ünün (114 kişi) erkek olduğu, romantik ilişki durumlarına göre %35,3'ünün (137 kişi) yalnız, %48,7'sinin (189 kişi) flört/sevgili, %4,9'unun (19 kişi) sözlü/nişanlı ve %11,1'inin (43 kişi) evli olduğu, yaşanan ilişki sayılarına göre %24,2'sinin (94 kişi) 1 ilişki, %19,6'sının (76 kişi) 2 ilişki, %16,8'inin (65 kişi) 3 ilişki, %10,1'inin (39 kişi) 4 ilişki ve %29,3'ünün (114 kişi) 5 ve üzeri ilişki yaşadığı, romantik ilişki devam etme süre gruplarına göre %55,8'inin (140 kişi) 2 yıldan az, %26,3'ünün (66 kişi) 2-5 yıl arası, %12,7'sinin (32 kişi) 5-10 yıl arası ve %5,2'sinin (13 kişi) 10 yıl ve üzeri süredir romantik ilişki yaşadığı ve romantik ilişki yaşayanların ortalamasının $2,76 \pm 3,78$ yıl olduğu, anne ve baba birlikte olma durumlarına göre %84,3'ünün (327 kişi) anne ve babasının birlikte olduğu, %15,7'sinin (61 kişi) anne ve babasının birlikte olmadığı, çalışma durumlarına göre %34,5'inin (134 kişi) çalıştığı ve %65,5'inin (254 kişi) çalışmadığı, gelir durumlarına göre %27,8'inin (108 kişi) 500 TL ve altı, %25,5'inin (99 kişi) 501-1250 TL arası, %9,1'inin (35 kişi) 1251-2000 TL arası, %9,5'inin (37 kişi) 2001-2750 TL arası, %28,1'inin (109 kişi) 2751 TL ve üzeri olduğu, yerleşim yeri durumlarına göre %10'unun (39 kişi) köy/kasaba/ilçede, %12,9'unun (50 kişi) küçük şehirde ve %77,1'inin (299 kişi) büyükşehirde yaşadığı saptanmıştır (Tablo 4.1).

4.2. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ'ye İlişkin Bulgular

4.2.1. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Güvenirlik Analizi

Ölçme araçlarının taşınması gereken en önemli özelliklerden birisi olan güvenilirlik, Öncü (1994)'te "bir ölçme aracıyla aynı koşullarda tekrarlanan ölçümlerde elde edilen ölçüm değerlerinin kararlılığının bir göstergesidir" şeklinde tanımlanmaktadır. Cronbach (1951) tarafından geliştirilen "alfa katsayısı yöntemi, özellikle likert derecelendirilen ölçeklerin iç tutarlılığını tahmin etmekte sıklıkla kullanılan bir tekniktir". Araştırmada kullanılan İDÖ ve DKÖ ölçeği 251 ilişkisi olan üniversite öğrencisine, RAINÖ ise 388 üniversite öğrencisine uygulanması ile elde edilen bulguların güvenilirlik analizi incelenmiş ve Tablo 4.2'de verilmiştir.

Tablo 4.2. İDÖ İçin Cronbach's Alpha Değerleri

Ölçek ve Alt Boyut	Cronbach's Alpha Değeri
İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)	
İDÖ	0,878
Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ)	
Değersizlik Hissi	0,815
İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi	0,799
Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik	0,719
DKÖ	0,804
Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAİNÖ)	
Aşırı Beklentiler	0,786
Sosyal Zaman Kullanımı	0,753
Zihin Okuma	0,855
Farklı Düşünmek	0,796
Fiziksel Yakınlık	0,761
Cinsiyet Farklılıkları	0,758
RAİNÖ	0,858

7 ifadenin olduğu İDÖ güvenirlik analizi Sarı (2008) tarafından yapılmış ve güvenirlik analizi sonucu “Cronbach's Alpha” değeri “İDÖ Toplam” puanı için ($\alpha = 0,86$) olarak bulunmuş ve ölçeğin güvenilir olduğu belirtilmiştir. Bu çalışmada “İDÖ Toplam” puanı için ($\alpha = 0,878$) olarak bulunmuştur (Tablo 4.2). Sonuç olarak ölçeğin tamamının oldukça güvenilir olduğu belirlenmiştir.

17 ifadenin olduğu DKÖ güvenirlik analizi Kızıldağ (2017) tarafından yapılmış ve güvenirlik analizi sonucu “Cronbach's Alpha” değeri “DKÖ Toplam” puanı için ($\alpha = 0,94$) olarak bulunmuş ve ölçeğin güvenilir olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada “Değersizlik Hissi” alt boyutu için ($\alpha = 0,815$), “İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi” alt boyutu için ($\alpha = 0,799$), “Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik” alt boyutu için ($\alpha = 0,719$) ve “DKÖ Toplam” puanı için ($\alpha = 0,804$) olarak bulunmuştur (Tablo 4.2). Sonuç olarak ölçeğin tamamının ve alt boyutlarının oldukça güvenilir olduğu belirlenmiştir.

30 ifadenin olduğu RAİNÖ güvenirlik analizi Pehlivanoglu ve ark. (2020) tarafından yapılmış ve güvenirlik analizi sonucu “Cronbach's Alpha” değerleri “Aşırı Beklentiler” alt boyutu için ($\alpha = 0,81$), “Sosyal Zaman Kullanımı” alt boyutu için ($\alpha = 0,78$), “Zihin Okuma” alt boyutu için ($\alpha = 0,78$), “Farklı Düşünmek” alt boyutu için ($\alpha = 0,69$), “Fiziksel Yakınlık” alt boyutu için ($\alpha = 0,53$), “Cinsiyet Farklılıkları” alt boyutu için ($\alpha = 0,53$) ve “RAİNÖ Toplam” puanı için ($\alpha = 0,85$) olarak bulunmuş ve ölçeğin güvenilir olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada ise “Aşırı Beklentiler” alt boyutu için ($\alpha = 0,786$), “Sosyal Zaman Kullanımı” alt boyutu için ($\alpha = 0,753$), “Zihin Okuma” alt boyutu için ($\alpha = 0,855$), “Farklı Düşünmek” alt

boyutu için ($a = 0,796$), “Fiziksel Yakınlık” alt boyutu için ($a = 0,761$), “Cinsiyet Farklılıkları” alt boyutu için ($a = 0,758$) ve “RAINÖ Toplam” puanı için ($a = 0,858$) olarak bulunmuştur (Tablo 4.2). Sonuç olarak ölçeğin tamamının ve alt boyutlarının oldukça güvenilir olduğu belirlenmiştir.

İDÖ, DKÖ ve RAINÖ puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri hesaplanmış ve sonuçları Tablo 4.3’de verilmiştir.

Tablo 4.3. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Ölçeğinin Tanımlayıcı İstatistikleri

Ölçek ve Alt Boyut	N	Minimum	Maksimum	Ort.	Std. Sapma
İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)					
İDÖ	251	13,00	44,00	33,98	4,43
Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ)					
Değersizlik Hissi	251	7,00	21,00	17,26	3,39
İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi	251	8,00	24,00	20,61	3,13
Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik	251	2,00	6,00	4,09	1,34
DKÖ	251	19,00	51,00	41,96	6,98
Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar (RAINÖ)					
Aşırı Beklentiler	388	12,00	40,00	23,72	4,70
Sosyal Zaman Kullanımı	388	6,00	30,00	17,74	4,27
Zihin Okuma	388	5,00	30,00	12,21	5,13
Farklı Düşünmek	388	7,00	56,00	14,12	3,39
Fiziksel Yakınlık	388	3,00	15,00	11,76	2,45
Cinsiyet Farklılıkları	388	3,00	15,00	9,77	2,20
RAINÖ	388	43,00	155,00	89,30	15,36

İDÖ puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri incelendiğinde, “İDÖ Toplam” puanlarında en küçük 13,0 ile en yüksek 44,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $33,98 \pm 4,43$ saptanmıştır (Tablo 4.3).

DKÖ puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri incelendiğinde, “Değersizlik Hissi” puanlarında en küçük 7,0 ile en yüksek 21,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $17,26 \pm 3,39$, “İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi” puanlarında 8,0-24,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $20,61 \pm 3,13$, “Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik” puanlarında 2,0-6,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $4,09 \pm 1,34$ ve “DKÖ Toplam” puanlarında 19,0-51,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $41,96 \pm 6,98$ olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.3).

RAINÖ puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri incelendiğinde, “Aşırı Beklentiler” puanlarında en küçük 12,0 ile en yüksek 40,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $23,72 \pm 4,70$, “Sosyal Zaman Kullanımı” puanlarında 6,0-30,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $17,74 \pm 4,27$, “Zihin Okuma” puanlarında 5,0-30,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $12,21 \pm 5,13$, “Farklı Düşünmek” puanlarında 7,0-56,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $14,12 \pm 3,39$, “Fiziksel Yakınlık” puanlarında 3,0-

15,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $11,76 \pm 2,45$, “Cinsiyet Farklılıkları” puanlarında 3,0-15,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $9,77 \pm 2,20$ ve “RAİNÖ Toplam” puanlarında 43,0-155,0 arası değer aldığı ve ortalamasının $89,30 \pm 15,36$ olduğu saptanmıştır (Tablo 4.3).

4.2.2. İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre Karşılaştırılması

Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ puanlarının demografik değişkenlere göre karşılaştırmaları yapılmış ve sonuçlar Tablo 4.4-Tablo 4.10’da verilmiştir.

Tablo 4.4. İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması

İDÖ Ölçek	Cinsiyet	n	Ort.	SS	t	p
İDÖ	Kadın	183	33,69	4,61	-1,742	0,083
	Erkek	68	34,78	3,81		
DKÖ Ölçek						
Değersizlik Hissi	Kadın	183	17,51	3,32	1,889	0,060
	Erkek	68	16,60	3,52		
İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi	Kadın	183	20,64	3,21	0,280	0,780
	Erkek	68	20,52	2,94		
Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik	Kadın	183	4,24	1,32	2,930	0,004**
	Erkek	68	3,69	1,33		
DKÖ	Kadın	183	42,39	7,10	1,598	0,111
	Erkek	68	40,81	6,55		
RAİNÖ Ölçek						
Aşırı Beklentiler	Kadın	274	23,91	4,54	1,232	0,219
	Erkek	114	23,26	5,06		
Sosyal Zaman Kullanımı	Kadın	274	17,86	4,28	0,889	0,375
	Erkek	114	17,44	4,23		
Zihin Okuma	Kadın	274	11,62	4,59	-3,192	0,002**
	Erkek	114	13,62	6,02		
Farklı Düşünmek	Kadın	274	13,98	3,63	-1,233	0,218
	Erkek	114	14,45	2,71		
Fiziksel Yakınlık	Kadın	274	11,75	2,45	-0,041	0,967
	Erkek	114	11,76	2,46		
Cinsiyet Farklılıkları	Kadın	274	9,77	2,28	0,064	0,949
	Erkek	114	9,75	2,01		
RAİNÖ	Kadın	274	88,89	15,04	-0,817	0,415
	Erkek	114	90,29	16,12		

İDÖ: İlişki Doyumu Ölçeği, DKÖ: Duygusal Kıskançlık Ölçeği, RAİNÖ: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışlar Ölçeği

t: Bağımsız Örneklem T Testi

**:<0,01

İDÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre ölçeğin “İDÖ Toplam” puanında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir.

DKÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre ölçeğin “Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik” alt boyutunda ($t=2,930$; $p<0,01$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, diğer alt boyutlarında ve “DKÖ Toplam” puanında

anlamli bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Yani “Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik” alt boyutunda kadın bireylerin ($4,24\pm1,32$) ortalamasının, kadın bireylere ($3,69\pm1,33$) göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır.

RAİNÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre ölçeğin “Zihin Okuma” alt boyutunda ($t=-3,192$; $p<0,01$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, diğer alt boyutlarında ve “RAİNÖ Toplam” puanında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Yani “Zihin Okuma” alt boyutunda erkek bireylerin ($13,62\pm6,02$) ortalamasının, kadın bireylere ($11,62\pm4,59$) göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.5. İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Yaşlarına Göre Karşılaştırılması

İDÖ Ölçek	Yaş	n	Ort.	SS	F-W	p
İDÖ Toplam	17-20 yaş arası	93	33,98	4,38	0,109	0,897
	21-23 yaş arası	82	34,15	3,96		
	24 yaş ve üzeri	76	33,82	4,98		
DKÖ Ölçek						
Değersizlik Hissi	17-20 yaş arası	93	17,30	3,21	1,421	0,243
	21-23 yaş arası	82	16,81	3,48		
	24 yaş ve üzeri	76	17,71	3,49		
İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi	17-20 yaş arası	93	20,53	3,00	1,095	0,336
	21-23 yaş arası	82	20,31	3,42		
	24 yaş ve üzeri	76	21,03	2,94		
Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik	17-20 yaş arası	93	3,93 ^{ab}	1,31	5,992	0,003**
	21-23 yaş arası	82	3,88 ^a	1,31		
	24 yaş ve üzeri	76	4,53 ^b	1,32		
DKÖ Toplam	17-20 yaş arası	93	41,75	6,61	2,180	0,115
	21-23 yaş arası	82	40,99	7,31		
	24 yaş ve üzeri	76	43,26	6,96		
RAİNÖ Ölçek						
Aşırı Beklentiler	17-20 yaş arası	170	23,52	4,50	0,662	0,516
	21-23 yaş arası	118	23,62	4,57		
	24 yaş ve üzeri	100	24,18	5,19		
Sosyal Zaman Kullanımı	17-20 yaş arası	170	17,62	4,17	3,027	0,050
	21-23 yaş arası	118	17,19	4,38		
	24 yaş ve üzeri	100	18,58	4,21		
Zihin Okuma	17-20 yaş arası	170	12,19 ^{ab}	4,61	10,987	0,000***
	21-23 yaş arası	118	10,69 ^a	4,10		
	24 yaş ve üzeri	100	14,02 ^b	6,37		
Farklı Düşünmek	17-20 yaş arası	170	14,31 ^{ab}	4,07	3,470	0,032*
	21-23 yaş arası	118	13,46 ^a	2,57		
	24 yaş ve üzeri	100	14,58 ^b	2,85		
Fiziksel Yakınlık	17-20 yaş arası	170	11,94	2,22	3,003	0,051
	21-23 yaş arası	118	11,30	2,68		
	24 yaş ve üzeri	100	11,98	2,51		
Cinsiyet Farklılıkları	17-20 yaş arası	170	9,78	2,25	0,393	0,676
	21-23 yaş arası	118	9,64	2,12		
	24 yaş ve üzeri	100	9,90	2,23		
RAİNÖ Toplam	17-20 yaş arası	170	89,36 ^{ab}	14,07	5,731	0,004**
	21-23 yaş arası	118	85,88 ^a	13,95		
	24 yaş ve üzeri	100	93,24 ^b	18,02		

İDÖ: İlişki Doyumu Ölçeği, DKÖ: Duygusal Kıskançlık Ölçeği, RAİNÖ: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışlar Ölçeği

F: Tek Yönlü ANOVA Testi, *Welch ANOVA Testi*

*: $<0,05$; **: $<0,01$; ***: $<0,001$

Ortak harfi olmayan ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır ($p<0,05$)

İDÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin yaşlarına göre ölçeğin “İDÖ Toplam” puanında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir.

DKÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin yaşlarına göre ölçeğin “Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik” alt boyutunda ($F=5,992$; $p<0,01$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, diğer tüm alt boyutlarında ve “DKÖ Toplam” puanında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Bu sonuçlardan hareketle “Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik” alt boyutu puanında 24 yaş ve üzeri olan bireylerin ($4,53\pm1,32$) puan ortalaması, 21-23 yaş arası olan bireylere ($3,88\pm1,31$) göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır.

RAİNO puanlarının üniversite öğrencilerinin yaşlarına göre ölçeğin “Zihin Okuma” alt boyutunda ($W=10,987$; $p<0,001$), “Farklı Düşünmek” alt boyutunda ($F=3,470$; $p<0,05$) ve “RAİNO Toplam” puanında ($W=5,731$; $p<0,01$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, diğer tüm alt boyutlarında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Bu sonuçlardan hareketle “Zihin Okuma” alt boyutu puanında 24 yaş ve üzeri olan bireylerin ($14,02\pm6,37$) puan ortalaması, 21-23 yaş arası olan bireylere ($10,69\pm4,10$) göre, “RAİNO Toplam” puanında 24 yaş ve üzeri olan bireylerin ($93,24\pm18,02$) puan ortalaması, 21-23 yaş arası olan bireylere ($85,88\pm13,95$) göre, “Farklı Düşünmek” alt boyutu puanında 24 yaş ve üzeri olan bireylerin ($14,58\pm2,85$) puan ortalaması, 21-23 yaş arası olan bireylere ($13,46\pm2,57$) göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.6. İDÖ, DKÖ ve RAINÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişki Durumlarına Göre Karşılaştırılması

İDÖ Ölçek	Romantik İlişki Durumu	n	Ort.	SS	F-W	p
İDÖ	Flört/Sevgili	189	33,59 ^a	4,58	5,008	0,007**
	Söz/Nişan	19	36,79 ^b	3,51		
	Evli	43	34,49 ^{ab}	3,63		
DKÖ Ölçek						
Değersizlik Hissi	Flört/Sevgili	189	17,18	3,30	1,093	0,337
	Söz/Nişan	19	18,37	2,97		
	Evli	43	17,16	3,92		
İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi	Flört/Sevgili	189	20,58	3,04	0,434	0,710
	Söz/Nişan	19	21,16	3,73		
	Evli	43	20,47	3,28		
Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik	Flört/Sevgili	189	4,01	1,32	1,597	0,204
	Söz/Nişan	19	4,37	1,34		
	Evli	43	4,35	1,41		
DKÖ	Flört/Sevgili	189	41,76	6,79	0,805	0,448
	Söz/Nişan	19	43,90	7,51		
	Evli	43	41,98	7,58		
RAINÖ Ölçek						
Aşırı Beklentiler	Yalnız	137	23,71	5,00	0,742	0,527
	Flört/Sevgili	189	23,89	4,38		
	Söz/Nişan	19	24,21	5,28		
	Evli	43	22,77	4,89		
Sosyal Zaman Kullanımı	Yalnız	137	18,24	4,32	1,664	0,174
	Flört/Sevgili	189	17,29	4,25		
	Söz/Nişan	19	18,68	4,19		
	Evli	43	17,70	4,06		
Zihin Okuma	Yalnız	137	12,88 ^{ab}	5,72	3,892	0,009**
	Flört/Sevgili	189	11,57 ^a	4,59		
	Söz/Nişan	19	15,00 ^b	6,02		
	Evli	43	11,65 ^a	4,44		
Farklı Düşünmek	Yalnız	137	13,62	2,83	1,886	0,131
	Flört/Sevgili	189	14,51	3,96		
	Söz/Nişan	19	14,16	2,79		
	Evli	43	13,95	2,26		
Fiziksel Yakınlık	Yalnız	137	11,63	2,55	0,298	0,827
	Flört/Sevgili	189	11,85	2,38		
	Söz/Nişan	19	12,00	2,21		
	Evli	43	11,65	2,63		
Cinsiyet Farklılıkları	Yalnız	137	9,54	2,32	0,857	0,464
	Flört/Sevgili	189	9,84	2,11		
	Söz/Nişan	19	10,00	2,54		
	Evli	43	10,05	2,08		
RAINÖ	Yalnız	137	89,61	16,38	0,800	0,495
	Flört/Sevgili	189	88,95	14,33		
	Söz/Nişan	19	94,05	18,72		
	Evli	43	87,77	14,94		

İDÖ: İlişki Doyumu Ölçeği, DKÖ: Duygusal Kıskançlık Ölçeği, RAINÖ: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışlar Ölçeği

F: Tek Yönlü ANOVA Testi, W: Welch ANOVA Testi

**:<0,01

Ortak harfi olmayan ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır (p<0,05)

İDÖ ve DKÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin romantik ilişki durumlarına göre ölçeğin “İDÖ Toplam” ve “DKÖ Toplam” puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı (p>0,05) belirlenmiştir.

RAİNÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin romantik ilişki durumlarına göre ölçeğin “Zihin Okuma” alt boyutunda ($F=3,892$; $p<0,01$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, diğer tüm alt boyutlarında ve “RAİNÖ Toplam” puanında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Bu sonuçlardan hareketle “Zihin Okuma” alt boyutu puanında sözlü/nişanlı olan bireylerin ($15,00\pm6,02$) puan ortalaması, evli olan bireylere ($11,65\pm4,44$) ve flört/sevgili olan bireylere ($11,57\pm4,59$) göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.7. İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Anne Ve Baba Birlikte Olma Durumlarına Göre Karşılaştırılması

İDÖ Ölçek	Anne ve Baba Birlikte Olma Durumu	n	Ort.	SS	t	p
İDÖ	Evet	212	34,05	4,27	0,565	0,573
	Hayır	39	33,62	5,27		
DKÖ Ölçek						
Değersizlik Hissi	Evet	212	17,51	3,25	2,773	0,006**
	Hayır	39	15,90	3,93		
İlişkisel	Evet	212	20,76	3,12	1,824	0,069
Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi	Hayır	39	19,77	3,10		
Beraber Zaman Geçirmede	Evet	212	4,14	1,37	1,583	0,119
İsteksizlik	Hayır	39	3,82	1,12		
DKÖ	Evet	212	42,52	6,92	2,430	0,016*
	Hayır	39	39,49	6,89		
RAİNÖ Ölçek						
Aşırı Beklentiler	Evet	327	23,46	4,67	-2,512	0,012*
	Hayır	61	25,10	4,68		
Sosyal Zaman Kullanımı	Evet	327	17,54	4,27	-2,103	0,036*
	Hayır	61	18,79	4,12		
Zihin Okuma	Evet	327	11,86	4,71	-2,453	0,017*
	Hayır	61	14,07	6,72		
Farklı Düşünmek	Evet	327	14,11	3,45	-0,073	0,942
	Hayır	61	14,15	3,07		
Fiziksel Yakınlık	Evet	327	11,70	2,50	-1,077	0,282
	Hayır	61	12,07	2,19		
Cinsiyet Farklılıkları	Evet	327	9,80	2,21	0,613	0,540
	Hayır	61	9,61	2,17		
RAİNÖ	Evet	327	88,47	15,08	-2,492	0,013*
	Hayır	61	93,77	16,20		

İDÖ: İlişki Doyumu Ölçeği, DKÖ: Duygusal Kısırcaılık Ölçeği, RAİNÖ: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışlar Ölçeği

t: Bağımsız Örneklem T Testi

*: $<0,05$; **: $<0,01$

İDÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin anne ve baba birlikte olma durumlarına göre ölçeğin “İDÖ Toplam” puanında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir.

DKÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin anne ve baba birlikte olma durumlarına göre ölçeğin “Değersizlik Hissi” alt boyutunda ($t=2,773$; $p<0,01$) ve “DKÖ Toplam” puanında ($t=2,430$; $p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, diğer alt boyutlarında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Yani

“Değersizlik Hissi” alt boyutunda anne ve babası birlikte yaşayan bireylerin ($17,51 \pm 3,25$) ortalamasının, anne ve babası birlikte yaşamayan bireylere ($15,90 \pm 3,93$) göre ve “DKÖ Toplam” puanında anne ve babası birlikte yaşayan bireylerin ($42,52 \pm 6,92$) ortalamasının, anne ve babası birlikte yaşamayan bireylere ($39,49 \pm 6,89$) göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır.

RAİNÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin anne ve baba birlikte olma durumlarına göre ölçeğin “Aşırı Beklentiler” alt boyutunda ($t=-2,512$; $p<0,05$), “Sosyal Zaman Kullanımı” alt boyutunda ($t=-2,103$; $p<0,05$), “Zihin Okuma” alt boyutunda ($t=-2,453$; $p<0,05$) ve “RAİNÖ Toplam” puanında ($t=-2,492$; $p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, diğer alt boyutlarında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Yani “Aşırı Beklentiler” alt boyutunda anne ve babası birlikte yaşamayan bireylerin ($25,10 \pm 4,68$) ortalamasının, anne ve babası birlikte yaşayan bireylere ($23,46 \pm 4,67$) göre, “Sosyal Zaman Kullanımı” alt boyutunda anne ve babası birlikte yaşamayan bireylerin ($18,79 \pm 4,12$) ortalamasının, anne ve babası birlikte yaşayan bireylere ($17,54 \pm 4,27$) göre, “Zihin Okuma” alt boyutunda anne ve babası birlikte yaşamayan bireylerin ($14,07 \pm 6,72$) ortalamasının, anne ve babası birlikte yaşayan bireylere ($11,86 \pm 4,71$) göre ve “RAİNÖ Toplam” puanında anne ve babası birlikte yaşamayan bireylerin ($93,77 \pm 16,20$) ortalamasının, anne ve babası birlikte yaşayan bireylere ($88,47 \pm 15,08$) göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.8. İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Çalışma Durumlarına Göre Karşılaştırılması

İDÖ Ölçek	Çalışma Durumu	n	Ort.	SS	t	p
İDÖ Toplam	Evet	93	34,14	4,69	0,427	0,670
	Hayır	158	33,89	4,28		
DKÖ Ölçek						
Değersizlik Hissi	Evet	93	17,03	3,68	-0,826	0,409
	Hayır	158	17,40	3,22		
İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi	Evet	93	20,39	3,42	-0,848	0,397
	Hayır	158	20,73	2,95		
Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik	Evet	93	4,13	1,40	0,339	0,735
	Hayır	158	4,07	1,31		
DKÖ Toplam	Evet	93	41,55	7,62	-0,716	0,475
	Hayır	158	42,20	6,59		
RAINÖ Ölçek						
Aşırı Beklentiler	Evet	134	23,50	4,85	-0,666	0,506
	Hayır	254	23,83	4,63		
Sosyal Zaman Kullanımı	Evet	134	17,77	4,57	0,106	0,916
	Hayır	254	17,72	4,11		
Zihin Okuma	Evet	134	13,17	6,01	2,492	0,013*
	Hayır	254	11,70	4,53		
Farklı Düşünmek	Evet	134	14,53	4,66	1,458	0,147
	Hayır	254	13,90	2,46		
Fiziksel Yakınlık	Evet	134	11,83	2,44	0,427	0,670
	Hayır	254	11,72	2,46		
Cinsiyet Farklılıkları	Evet	134	9,71	2,19	-0,367	0,714
	Hayır	254	9,80	2,21		
RAINÖ Toplam	Evet	134	90,51	17,65	1,047	0,296
	Hayır	254	88,67	14,00		

İDÖ: İlişki Doyumu Ölçeği, DKÖ: Duygusal Kıskançlık Ölçeği, RAİNÖ: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışlar Ölçeği

t: Bağımsız Örneklem T Testi

*: <0,05

İDÖ ve DKÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin çalışma durumlarına göre ölçeğin “İDÖ Toplam” ve “DKÖ Toplam” puanlarında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir.

RAİNÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin çalışma durumlarına göre ölçeğin “Zihin Okuma” alt boyutunda ($t=2,492$; $p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, diğer alt boyutlarında ve “RAİNÖ Toplam” puanında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Yani “Zihin Okuma” alt boyutunda çalışan bireylerin ($13,17\pm6,01$) ortalamasının, çalışmayan bireylere ($11,70\pm4,53$) göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.9. İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Gelir Durumlarına Göre Karşılaştırılması

İDÖ Ölçek	Gelir Durumu	n	Ort.	SS	F-W	p
İDÖ	500 TL ve altı	54	33,17	4,69	1,100	0,357
	501-1250 TL	67	33,90	4,26		
	1251-2000 TL	20	34,50	3,72		
	2001-2750 TL	20	35,45	3,17		
	2751 TL ve üzeri	90	34,10	4,74		
DKÖ Ölçek						
Değersizlik Hissi	500 TL ve altı	54	18,30 ^b	2,64	2,525	0,041*
	501-1250 TL	67	16,96 ^{ab}	3,26		
	1251-2000 TL	20	17,35 ^{ab}	3,13		
	2001-2750 TL	20	15,70 ^a	3,21		
	2751 TL ve üzeri	90	17,20 ^{ab}	3,83		
İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi	500 TL ve altı	54	21,70 ^b	1,95	4,014	0,005**
	501-1250 TL	67	20,11 ^{ab}	3,55		
	1251-2000 TL	20	20,55 ^{ab}	2,72		
	2001-2750 TL	20	19,80 ^a	3,16		
	2751 TL ve üzeri	90	20,51 ^{ab}	3,34		
Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik	500 TL ve altı	54	4,32	1,16	1,592	0,177
	501-1250 TL	67	3,76	1,32		
	1251-2000 TL	20	4,10	1,62		
	2001-2750 TL	20	4,05	1,10		
	2751 TL ve üzeri	90	4,21	1,42		
DKÖ	500 TL ve altı	54	44,32 ^b	4,84	2,646	0,034*
	501-1250 TL	67	40,82 ^{ab}	7,25		
	1251-2000 TL	20	42,00 ^{ab}	6,30		
	2001-2750 TL	20	39,55 ^a	6,96		
	2751 TL ve üzeri	90	41,92 ^{ab}	7,72		
RAİNÖ Ölçek						
Aşırı Beklentiler	500 TL ve altı	108	24,08	4,87	1,129	0,343
	501-1250 TL	99	23,99	4,67		
	1251-2000 TL	35	22,46	4,57		
	2001-2750 TL	37	24,19	4,37		
	2751 TL ve üzeri	109	23,36	4,71		
Sosyal Zaman Kullanımı	500 TL ve altı	108	17,99	4,37	0,590	0,670
	501-1250 TL	99	17,32	4,15		
	1251-2000 TL	35	17,17	4,75		
	2001-2750 TL	37	18,05	4,22		
	2751 TL ve üzeri	109	17,94	4,15		
Zihin Okuma	500 TL ve altı	108	12,11	4,64	2,004	0,098
	501-1250 TL	99	11,53	4,51		
	1251-2000 TL	35	10,97	3,73		
	2001-2750 TL	37	13,51	7,23		
	2751 TL ve üzeri	109	12,87	5,53		
Farklı Düşünmek	500 TL ve altı	108	14,03	2,24	0,463	0,763
	501-1250 TL	99	14,23	5,08		
	1251-2000 TL	35	13,66	2,21		
	2001-2750 TL	37	14,68	3,42		
	2751 TL ve üzeri	109	14,06	2,67		
Fiziksel Yakınlık	500 TL ve altı	108	11,75	2,33	0,467	0,760
	501-1250 TL	99	11,73	2,53		
	1251-2000 TL	35	11,51	2,54		
	2001-2750 TL	37	12,24	2,36		
	2751 TL ve üzeri	109	11,70	2,53		
Cinsiyet Farklılıkları	500 TL ve altı	108	9,73	2,25	0,592	0,669
	501-1250 TL	99	10,01	2,32		
	1251-2000 TL	35	9,80	2,01		
	2001-2750 TL	37	9,41	1,72		
	2751 TL ve üzeri	109	9,69	2,26		
RAİNÖ	500 TL ve altı	108	89,69	13,95	0,872	0,481
	501-1250 TL	99	88,81	15,80		
	1251-2000 TL	35	85,57	13,53		
	2001-2750 TL	37	92,08	18,51		
	2751 TL ve üzeri	109	89,61	15,71		

İDÖ: İlişki Doyumu Ölçeği, DKÖ: Duygusal Kıskaçlık Ölçeği, RAİNÖ: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışlar Ölçeği
F: Tek Yönlü ANOVA Testi, W: Welch ANOVA Testi

*:<0,05; **:<0,01

Ortak harfi olmayan ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır (p<0,05)

İDÖ ve RAİNÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin gelir durumlarına göre ölçeğin “İDÖ Toplam” ve “RAİNÖ Toplam” puanlarında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir.

DKÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin gelir durumlarına göre ölçeğin “Değersizlik Hissi” alt boyutuna ($F=2,525$; $p<0,05$), “İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi” alt boyutunda ($W=4,014$; $p<0,01$) ve “DKÖ Toplam” puanında ($F=2,646$; $p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu, diğer tüm alt boyutlarında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Bu sonuçlardan hareketle “Değersizlik Hissi” alt boyutu puanında 500 TL ve altı gelir düzeyine sahip bireylerin ($18,30\pm2,64$) puan ortalaması, 2001-2750 TL arası gelir düzeyine sahip bireylere ($15,70\pm3,21$) göre, “İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi” alt boyutu puanında 500 TL ve altı gelir düzeyine sahip bireylerin ($21,70\pm1,95$) puan ortalaması, 2001-2750 TL arası gelir düzeyine sahip bireylere ($19,80\pm3,16$) göre ve “DKÖ Toplam” puanında 500 TL ve altı gelir düzeyine sahip bireylerin ($44,32\pm4,84$) puan ortalaması, 2001-2750 TL arası gelir düzeyine sahip bireylere ($39,55\pm6,96$) göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.10. İDÖ, DKÖ ve RAİNÖ Puanlarının Üniversite Öğrencilerinin Yerleşim Yeri Durumlarına Göre Karşılaştırılması

İDÖ Ölçek	Yerleşim Yeri Durumu	n	Ort.	SS	F	p
İDÖ	Köy/Kasaba/İlçe	23	32,87	4,69	0,802	0,496
	Küçük Şehir	34	34,06	4,42		
	Büyükşehir	194	34,10	4,40		
DKÖ Ölçek						
Değersizlik Hissi	Köy/Kasaba/İlçe	23	17,22	2,84	0,009	0,991
	Küçük Şehir	34	17,21	3,80		
	Büyükşehir	194	17,28	3,39		
İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi	Köy/Kasaba/İlçe	23	20,78	2,81	0,068	0,934
	Küçük Şehir	34	20,47	3,76		
	Büyükşehir	194	20,61	3,06		
Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik	Köy/Kasaba/İlçe	23	4,04	1,40	1,034	0,357
	Küçük Şehir	34	3,79	1,30		
	Büyükşehir	194	4,15	1,34		
DKÖ	Köy/Kasaba/İlçe	23	42,04	6,15	0,096	0,908
	Küçük Şehir	34	41,47	8,02		
	Büyükşehir	194	42,04	6,91		
RAİNÖ Ölçek						
Aşırı Beklentiler	Köy/Kasaba/İlçe	39	23,62	5,17	0,501	0,606
	Küçük Şehir	50	23,12	5,18		
	Büyükşehir	299	23,83	4,56		
Sosyal Zaman Kullanımı	Köy/Kasaba/İlçe	39	17,87	4,33	0,087	0,917
	Küçük Şehir	50	17,52	3,81		
	Büyükşehir	299	17,76	4,34		
Zihin Okuma	Köy/Kasaba/İlçe	39	12,51	5,26	0,080	0,923
	Küçük Şehir	50	12,12	4,52		
	Büyükşehir	299	12,18	5,22		
Farklı Düşünmek	Köy/Kasaba/İlçe	39	13,67	2,69	0,659	0,518
	Küçük Şehir	50	13,84	2,46		
	Büyükşehir	299	14,22	3,60		
Fiziksel Yakınlık	Köy/Kasaba/İlçe	39	10,77 ^a	2,60	4,836	0,008**
	Küçük Şehir	50	11,36 ^{ab}	2,80		
	Büyükşehir	299	11,95 ^b	2,34		
Cinsiyet Farklılıkları	Köy/Kasaba/İlçe	39	9,31	2,49	0,978	0,377
	Küçük Şehir	50	9,90	2,27		
	Büyükşehir	299	9,80	2,15		
RAİNÖ	Köy/Kasaba/İlçe	39	87,74	16,75	0,544	0,581
	Küçük Şehir	50	87,86	15,39		
	Büyükşehir	299	89,75	15,19		

İDÖ: İlişki Doyumu Ölçeği, DKÖ: Duygusal Kıskançlık Ölçeği, RAİNÖ: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışlar Ölçeği

F: Tek Yönlü ANOVA Testi

**:<0,01

Ortak harfi olmayan ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır (p<0,05)

İDÖ ve DKÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin yerleşim yeri durumlarına göre ölçeğin “İDÖ Toplam” ve “DKÖ Toplam” puanlarında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir.

RAİNÖ puanlarının üniversite öğrencilerinin yerleşim yeri durumlarına göre ölçeğin “Fiziksel Yakınlık” alt boyutunda ($F=4,836$; $p<0,01$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, diğer tüm alt boyutlarında ve “RAİNÖ Toplam” puanında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Bu sonuçlardan hareketle “Fiziksel Yakınlık” alt boyutu puanında büyükşehirde yaşayan bireylerin ($11,95\pm2,34$) puan ortalaması, köy/kasaba/ilçede yaşayan bireylere ($10,77\pm2,60$) göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır.

4.3. Ölçekler Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi

İDÖ ve DKÖ puanları arasındaki korelasyon katsayıları hesaplanmış ve Tablo 4.11’de ki korelasyon matrisinde, İDÖ ve RAİNÖ puanları arasındaki korelasyon katsayıları hesaplanmış ve Tablo 4.12’de ki korelasyon matrisinde ve DKÖ ve RAİNÖ puanları arasındaki korelasyon katsayıları hesaplanmış ve Tablo 4.13’de ki korelasyon matrisinde verilmiştir.

Tablo 4.11. İDÖ ve DKÖ Arasındaki Korelasyon Katsayıları

		İDÖ	DKÖ-1	DKÖ-2	DKÖ-3	DKÖ
İDÖ	r	1				
	p					
DKÖ-1	r	,023	1			
	p	,718				
DKÖ-2	r	-,025	,771	1		
	p	,690	,000***			
DKÖ-3	r	,060	,513	,550	1	
	p	,342	,000***	,000***		
DKÖ	r	,011	,930	,928	,688	1
	p	,858	,000***	,000***	,000***	

İDÖ: İlişki Doyumu Ölçeği

DKÖ-1: Değersizlik Hissi, DKÖ-2: İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi, DKÖ-3: Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik, DKÖ: Duygusal Kıskançlık Ölçeği

r: Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı

***: <0,001

DKÖ'nün "Değersizlik Hissi" alt boyutu ile DKÖ'nün "İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi" alt boyutu arasında pozitif yüksek derecede ($r=0,771$, $p<0,001$), DKÖ'nün "Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik" alt boyutu arasında pozitif orta derecede ($r=0,513$, $p<0,001$), DKÖ'nün "DKÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif çok yüksek derecede korelasyon ($r=0,930$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani "Değersizlik Hissi" puanları arttıkça "İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi" puanlarında %77,1'lik bir artma olduğu, "Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik" puanlarında %51,3'lük bir artma olduğu ve "Değersizlik Hissi" puanları arttıkça "DKÖ Toplam" puanlarında %93'lük bir artma olduğu saptanmıştır.

DKÖ'nün "İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi" alt boyutu ile DKÖ'nün "Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik" alt boyutu arasında pozitif orta derecede ($r=0,550$, $p<0,001$), DKÖ'nün "DKÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif çok yüksek derecede korelasyon ($r=0,928$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani "İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi" puanları arttıkça "Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik" puanlarında %55'lik bir artma olduğu ve "DKÖ Toplam" puanlarında %92,8'lik bir artma olduğu saptanmıştır.

DKÖ'nün "Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik" alt boyutu ile DKÖ'nün "DKÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yüksek derecede korelasyon bulunmuştur ($r=0,688$, $p<0,001$). Yani "Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik" puanları arttıkça "DKÖ Toplam" puanlarında %68,8'lik bir artma olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.12. İDÖ ve RAİNÖ Arasındaki Korelasyon Katsayıları

		İDÖ	RAİNÖ-1	RAİNÖ-2	RAİNÖ-3	RAİNÖ-4	RAİNÖ-5	RAİNÖ-6	RAİNÖ
İDÖ	r	1							
	p								
RAİNÖ-1	r	-,059	1						
	p	,351							
RAİNÖ-2	r	-,138	,593	1					
	p	,028*	,000***						
RAİNÖ-3	r	,083	,405	,439	1				
	p	,189	,000***	,000***					
RAİNÖ-4	r	,031	,335	,307	,357	1			
	p	,629	,000***	,000***	,000***				
RAİNÖ-5	r	,091	,327	,281	,155	,439	1		
	p	,152	,000***	,000***	,002**	,000***			
RAİNÖ-6	r	,169	,316	,252	,286	,326	,482	1	
	p	,007**	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***		
RAİNÖ	r	,016	,777	,755	,725	,645	,556	,555	1
	p	,805	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	

İDÖ: İlişki Doyumu Ölçeği

RAİNÖ-1: Aşırı Beklentiler, RAİNÖ-2: Sosyal Zaman Kullanımı, RAİNÖ-3: Zihin Okuma, RAİNÖ-4: Farklı Düşünmek, RAİNÖ-5: Fiziksel Yakınlık, RAİNÖ-6: Cinsiyet Farklılıkları, RAİNÖ: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği

r: Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı

:<0,01; *:<0,001

İDÖ'nün "İDÖ Toplam" puanı ile RANİÖ'nün "Cinsiyet Farklılıkları" alt faktörü arasında anlamlı pozitif çok zayıf derecede korelasyon bulunmuştur ($r=0,169$, $p<0,01$). Yani "İDÖ Toplam" puanları arttıkça "Cinsiyet Farklılıkları" puanlarında %16,9'luk bir artma olduğu saptanmıştır.

RAINÖ'nün "Aşırı Beklentiler" alt faktörü ile RANİÖ'nün "Sosyal Zaman Kullanımı" alt faktörü arasında pozitif orta derecede ($r=0,593$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "Zihin Okuma" alt faktörü arasında pozitif orta derecede ($r=0,405$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "Farklı Düşünmek" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,335$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "Fiziksel Yakınlık" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,327$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "Cinsiyet Farklılıkları" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,316$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "RAINÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yüksek derecede korelasyon ($r=0,777$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani "Aşırı Beklentiler" puanları arttıkça "Sosyal Zaman Kullanımı" puanlarında %59,3'lük bir artma, "Zihin Okuma" puanlarında %40,5'lik bir artma, "Farklı Düşünmek" puanlarında %33,5'lik bir artma, "Fiziksel Yakınlık" puanlarında %32,7'lik bir artma, "Cinsiyet Farklılıkları" puanlarında %31,6'lık bir artma, "RAINÖ Toplam" puanlarında %77,7'lik bir artma olduğu saptanmıştır.

RAINÖ'nün "Sosyal Zaman Kullanımı" alt faktörü ile RANİÖ'nün "Zihin Okuma" alt faktörü arasında pozitif orta derecede ($r=0,439$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "Farklı Düşünmek" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,307$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "Fiziksel Yakınlık" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,281$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "Cinsiyet Farklılıkları" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,252$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "RAINÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yüksek derecede korelasyon ($r=0,755$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani "Sosyal Zaman Kullanımı" puanları arttıkça "Zihin Okuma" puanlarında %43,9'luk bir artma, "Farklı Düşünmek" puanlarında %30,7'lik bir artma, "Fiziksel Yakınlık" puanlarında %28,1'lik bir artma, "Cinsiyet Farklılıkları" puanlarında %25,2'lik bir artma ve "RAINÖ Toplam" puanlarında %75,5'lik bir artma olduğu saptanmıştır.

RAINÖ'nün "Zihin Okuma" alt faktörü ile RANİÖ'nün "Farklı Düşünmek" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,357$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "Fiziksel Yakınlık" alt faktörü arasında pozitif çok zayıf derecede ($r=0,155$, $p<0,01$),

RANİÖ'nün "Cinsiyet Farklılıkları" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,286$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "RAİNÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yüksek derecede korelasyon ($r=0,725$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani "Zihin Okuma" puanları arttıkça "Farklı Düşünmek" puanlarında %35,7'lik bir artma, "Fiziksel Yakınlık" puanlarında %15,5'lik bir artma, "Cinsiyet Farklılıkları" puanlarında %28,6'lık bir artma ve "RAİNÖ Toplam" puanlarında %77,7'lik bir artma olduğu saptanmıştır.

RAİNÖ'nün "Farklı Düşünmek" alt faktörü ile RANİÖ'nün "Fiziksel Yakınlık" alt faktörü arasında pozitif orta derecede ($r=0,439$, $p<0,01$), RANİÖ'nün "Cinsiyet Farklılıkları" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,326$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "RAİNÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yüksek derecede korelasyon ($r=0,645$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani "Farklı Düşünmek" puanları arttıkça "Fiziksel Yakınlık" puanlarında %43,9'luk bir artma, "Cinsiyet Farklılıkları" puanlarında %32,6'lık bir artma ve "RAİNÖ Toplam" puanlarında %64,5'lik bir artma olduğu saptanmıştır.

RAİNÖ'nün "Fiziksel Yakınlık" alt faktörü ile RANİÖ'nün "Cinsiyet Farklılıkları" alt faktörü arasında pozitif orta derecede ($r=0,482$, $p<0,001$), RANİÖ'nün "RAİNÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif orta derecede korelasyon ($r=0,556$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani "Fiziksel Yakınlık" puanları arttıkça "Cinsiyet Farklılıkları" puanlarında %48,2'lik bir artma ve "RAİNÖ Toplam" puanlarında %55,6'lık bir artma olduğu saptanmıştır.

RAİNÖ'nün "Cinsiyet Farklılıkları" alt faktörü ile RANİÖ'nün "RAİNÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif orta derecede korelasyon bulunmuştur ($r=0,555$, $p<0,001$). Yani "Cinsiyet Farklılıkları" puanları arttıkça "RAİNÖ Toplam" puanlarında %55,5'lik bir artma olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.13. DKÖ ve RAİNÖ Arasındaki Korelasyon Katsayıları

		DKÖ-1	DKÖ-2	DKÖ-3	DKÖ	RAİNÖ-1	RAİNÖ-2	RAİNÖ-3	RAİNÖ-4	RAİNÖ-5	RAİNÖ-6	RAİNÖ
DKÖ-1	r	1										
	p											
DKÖ-2	r	,779	1									
	p	,000***										
DKÖ-3	r	,522	,555	1								
	p	,000***	,000***									
DKÖ	r	,932	,931	,691	1							
	p	,000***	,000***	,000***								
RAİNÖ-1	r	,205	,181	,327	,241	1						
	p	,001**	,003**	,000***	,000***							
RAİNÖ-2	r	,185	,220	,275	,226	,593	1					
	p	,003**	,000***	,000***	,000***	,000***						
RAİNÖ-3	r	,240	,317	,438	,305	,405	,439	1				
	p	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***					
RAİNÖ-4	r	,277	,258	,260	,296	,335	,307	,357	1			
	p	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***				
RAİNÖ-5	r	,257	,193	,246	,252	,327	,281	,155	,439	1		
	p	,000***	,002**	,000***	,000***	,000***	,000***	,002**	,000***			
RAİNÖ-6	r	,251	,211	,238	,257	,316	,252	,286	,326	,482	1	
	p	,000***	,001**	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***		
RAİNÖ	r	,338	,344	,457	,387	,777	,755	,725	,645	,556	,555	1
	p	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	,000***	

DKÖ-1: Değersizlik Hissi, DKÖ-2: İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi, DKÖ-3: Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik, DKÖ: Duygusal Kıskançlık Ölçeği

RAİNÖ-1: Aşırı Beklentiler, RAİNÖ-2: Sosyal Zaman Kullanımı, RAİNÖ-3: Zihin Okuma, RAİNÖ-4: Farklı Düşünmek, RAİNÖ-5: Fiziksel Yakınlık, RAİNÖ-6: Cinsiyet Farklılıkları, RAİNÖ: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği

r: Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı

:<0,01; *:<0,001

DKÖ'nün "Değersizlik Hissi" alt faktörü ile DKÖ'nün "İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi" alt faktörü arasında pozitif yüksek derecede ($r=0,779$, $p<0,001$), DKÖ'nün "Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik" alt faktörü arasında pozitif orta derecede ($r=0,522$, $p<0,001$), DKÖ'nün "DKÖ Toplam" puanı arasında pozitif çok yüksek derecede ($r=0,932$, $p<0,001$), RAİNÖ'nün "Aşırı Beklentiler" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,205$, $p<0,01$), RAİNÖ'nün "Sosyal Zaman Kullanımı" alt faktörü arasında pozitif çok zayıf derecede ($r=0,185$, $p<0,01$), RAİNÖ'nün "Zihin Okuma" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,240$, $p<0,001$), RAİNÖ'nün "Farklı Düşünmek" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,277$, $p<0,001$), RAİNÖ'nün "Fiziksel Yakınlık" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,257$, $p<0,001$), RAİNÖ'nün "Cinsiyet Farklılıkları" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,251$, $p<0,001$), RAİNÖ'nün "RANİÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif zayıf derecede korelasyon ($r=0,338$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani "Değersizlik Hissi" puanları arttıkça "İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi" puanlarında %77,9'luk bir artma, "Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik" puanlarında %55,2'lik bir artma, "DKÖ Toplam" puanlarında %93,2'lik bir artma, "Aşırı Beklentiler" puanlarında %20,5'lik bir artma, "Sosyal Zaman Kullanımı" puanlarında %18,5'lik bir artma, "Zihin Okuma" puanlarında %24'lük bir artma, "Farklı Düşünmek" puanlarında %27,7'lik bir artma, "Fiziksel Yakınlık" puanlarında %25,7'lik bir artma, "Cinsiyet Farklılıkları" puanlarında %25,1'lik bir artma ve "RANİÖ Toplam" puanlarında %33,8'lik bir artma olduğu saptanmıştır.

DKÖ'nün "İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi" alt faktörü ile DKÖ'nün "Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik" alt faktörü arasında pozitif orta derecede ($r=0,555$, $p<0,001$), DKÖ'nün "DKÖ Toplam" puanı arasında pozitif çok yüksek derecede ($r=0,931$, $p<0,001$), RAİNÖ'nün "Aşırı Beklentiler" alt faktörü arasında pozitif çok zayıf derecede ($r=0,181$, $p<0,01$), RAİNÖ'nün "Sosyal Zaman Kullanımı" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,220$, $p<0,001$), RAİNÖ'nün "Zihin Okuma" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,317$, $p<0,001$), RAİNÖ'nün "Farklı Düşünmek" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,258$, $p<0,001$), RAİNÖ'nün "Fiziksel Yakınlık" alt faktörü arasında pozitif çok zayıf derecede ($r=0,193$, $p<0,01$), RAİNÖ'nün "Cinsiyet Farklılıkları" alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,211$, $p<0,01$), RAİNÖ'nün "RANİÖ Toplam" puanı arasında

istatistiksel olarak anlamlı pozitif zayıf derecede korelasyon ($r=0,691$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani “İlişkisel Doyumsuzluk ve Aşkın Yitimi” puanları arttıkça “Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik” puanlarında %55,5’lik bir artma, “DKÖ Toplam” puanlarında %93,1’lik bir artma, “Aşırı Beklentiler” puanlarında %18,1’lik bir artma, “Sosyal Zaman Kullanımı” puanlarında %22’lik bir artma, “Zihin Okuma” puanlarında %31,7’lik bir artma, “Farklı Düşünmek” puanlarında %25,8’lik bir artma, “Fiziksel Yakınlık” puanlarında %19,3’lük bir artma, “Cinsiyet Farklılıkları” puanlarında %21,1’lik bir artma ve “RANİÖ Toplam” puanlarında %34,4’lük bir artma olduğu saptanmıştır.

DKÖ’nün “Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik” alt faktörü ile DKÖ’nün “DKÖ Toplam” puanı arasında pozitif yüksek derecede ($r=0,691$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “Aşırı Beklentiler” alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,327$, $p<0,01$), RANİÖ’nün “Sosyal Zaman Kullanımı” alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,275$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “Zihin Okuma” alt faktörü arasında pozitif orta derecede ($r=0,438$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “Farklı Düşünmek” alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,260$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “Fiziksel Yakınlık” alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,246$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “Cinsiyet Farklılıkları” alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,238$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “RANİÖ Toplam” puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif orta derecede korelasyon ($r=0,457$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani “Beraber Zaman Geçirmede İsteksizlik” puanları arttıkça “DKÖ Toplam” puanlarında %69,1’lik bir artma, “Aşırı Beklentiler” puanlarında %32,7’lik bir artma, “Sosyal Zaman Kullanımı” puanlarında %27,5’lik bir artma, “Zihin Okuma” puanlarında %43,8’lik bir artma, “Farklı Düşünmek” puanlarında %26’lık bir artma, “Fiziksel Yakınlık” puanlarında %24,6’lık bir artma, “Cinsiyet Farklılıkları” puanlarında %23,8’lik bir artma ve “RANİÖ Toplam” puanlarında %45,7’lik bir artma olduğu saptanmıştır.

DKÖ’nün “DKÖ Toplam” puanı ile RANİÖ’nün “Aşırı Beklentiler” alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,241$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “Sosyal Zaman Kullanımı” alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,226$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “Zihin Okuma” alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,305$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “Farklı Düşünmek” alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,296$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “Fiziksel Yakınlık” alt faktörü arasında pozitif zayıf derecede ($r=0,252$, $p<0,001$), RANİÖ’nün “Cinsiyet Farklılıkları” alt faktörü arasında pozitif

zayıf derecede ($r=0,257$, $p<0,001$), RAINÖ'nün "RAINÖ Toplam" puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif zayıf derecede korelasyon ($r=0,387$, $p<0,001$) bulunmuştur. Yani "DKÖ Toplam" puanları arttıkça "Aşırı Beklentiler" puanlarında %24,1'lik bir artma, "Sosyal Zaman Kullanımı" puanlarında %22,6'lık bir artma, "Zihin Okuma" puanlarında %30,5'lik bir artma, "Farklı Düşünmek" puanlarında %29,6'lık bir artma, "Fiziksel Yakınlık" puanlarında %25,2'lik bir artma, "Cinsiyet Farklılıkları" puanlarında %25,7'lik bir artma ve "RAINÖ Toplam" puanlarında %38,7'lik bir artma olduğu saptanmıştır.

4.4. Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAINÖ) ve Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ) puanlarının İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ) puanlarını Yordama Gücünün İncelenmesi

RAINÖ ve DKÖ puanlarının İDÖ puanlarını yordayıcılığı basit doğrusal regresyon analizi ile incelenmiş ve elde edilen bulgular Tablo 4.14'de verilmiştir.

Tablo 4.14. RAINÖ ve DKÖ Puanlarının İDÖ Puanları Üzerindeki Etkisi

Değişkenler	B	Std. Hata	B	T	p
(Sabit)	33,468	2,044		16,376	0,000***
RAINÖ	0,896	0,074	0,678	12,771	0,000***
DKÖ	0,756	0,054	0,756	13,664	0,000***

$R = ,73$; $R^2 = \%51$; Düzeltilmiş $R^2 = \%51$; Model için [$F=299,658$; $p=0,000$; $p<0,001$]

İDÖ: İlişki Doyumu Ölçeği, DKÖ: Duygusal Kıskançlık Ölçeği, RAINÖ: Romantik İlişkilerde Duygusal Kıskançlık Ölçeği

Tablo 4.14'e bakıldığında, katılımcıların "RAINÖ" ve "DKÖ" puanlarının "İDÖ" puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı görülmektedir. "RAINÖ" ($\beta=0,896$; $t=12,771$; $p<0,001$) ve "DKÖ" ($\beta=0,756$; $t=13,664$; $p<0,001$); "İDÖ Toplam" varyansının %51'ini açıklamaktadır ($R^2=,51$; $F=299,658$; $p<0,001$).

5. TARTIŞMA

Yaptığımız araştırmada Haliç Üniversitesi'nde eğitim görmekte olan 388 öğrenci üzerinde çalışılmıştır. Yapılan bu çalışmada birincil amaç öğrencilerin üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde akılcı olmayan inanışları, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi ve literatürde bu alanla ilgili eksikliğin giderilmesidir. Literatür incelendiğinde, üniversite öğrencileri üzerinde romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançları, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu ölçeklerinin etkileşimli durumlarının uygulanmadığı görülmüş ve çalışmanın yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bu çalışma literatür açısından yenilik arz etmektedir. Romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançları, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu puanlarının karşılaştırılması incelenmiş, öğrencilerin romantik ilişki durumlarına göre ilişki doyumu puanları arasında, anne ve baba birliktelik durumları ve gelir durumlarına göre duygusal kıskançlık puanları arasında, öğrencilerin yaşları ve anne ve baba birliktelik durumlarına göre romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Üniversite öğrencilerinin ölçeklere verdikleri yanıtlar doğrultusunda oluşturulan ölçek toplam puanlarının arasında ilişki olup olmadığı incelenmiş ve sonucunda duygusal kıskançlık puanları ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar puanları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Çalışmamızda üniversite öğrencilerinin “İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)” puanları incelendiğinde, romantik ilişki durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu gözlemlenirken, cinsiyet, yaş, anne ve baba birliktelik durumu, çalışma durumu, gelir durumu ve yerleşim yeri durumları arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Literatürde bu alanda yapılan çalışmalar incelendiğinde, Tavas (2020) “anne baba reddi olan ve olmayan üniversite öğrencilerinde yakın ilişkilerle ilgili psikolojik eğilimler ve aldatma eğilimleri arasındaki ilişki”yi incelediği çalışmasında, öğrencilerin cinsiyetleri bakımından ilişki doyumu puanları arasında fark olmadığını belirtmiştir.

Hortaçsu (1997) “kadınların ilişkilerinin hem iyi hem de kötü giden devrelerinde ilişkileri üzerine düşündüklerini, erkeklerin ise sadece ilişkileri kötü gittiğinde ilişkileri üzerine düşündüklerini ileri sürmektedir. Hortaçsu’nun bu görüşünü temel alarak, erkeklerin ilişkilerini kaybetme kaygıları ya da korkuları olduğunda, ilişkilerini daha çok düşündüklerini ve ilişkilerine yönelik farkındalık düzeylerinin arttığı düşünülebilir. Bu korku onların ilişkilerinin değerini anlamlarına neden olabilir. Dolayısıyla da ilişkilerinden doyum alabilirler. Yani, bu kaygı ya da korku ilişkiyi ya da güvence üssü olarak gördükleri bağlanma nesnesini kaybetme kaygısı olabilir. Bu da erkeklerin ilişki doyumunu artırabilir”. Şahin (2015) romantik ilişki yaşayan bireylerin evli olan bireylere göre ilişki kalitesinin daha düşük olduğu, ilişki doyumunu açısından incelendiğinde evli olan ve söz/nişanlı olan bireyler arasında çok az bir fark görülmektedir. Yapılan çalışma literatür ile uyushmaktadır. İlişki doyumunu yüksek bireylerin evlendikleri söylenebilir.

Yüceol (2016) “toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlar ile ilişki doyum ve romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar arasındaki ilişki”yi incelediği çalışmasında, bireylerin romantik ilişki durumlarına göre ilişki doyumları arasında farklılık olduğunu ve cinsiyet ve yerleşim yeri değişkeni arasında farklılık olmadığını belirtmiştir. Literatürde ilişki doyumunun romantik ilişki durumuna göre farklılaştığını belirten başka araştırmalarda bulunmaktadır. Buğa (2009) “yakın ilişkilerde istikrar: bağlanma stilleri ve toplumsal cinsiyet rolleri açısından bir karşılaştırma” yaptığı çalışmasında bireylerin romantik ilişki durumlarına göre ilişki doyumları arasında farklılık olduğunu saptamıştır. Büyükşahin (2006) “yakın ilişkilerde bağlanım: yatırım modelinin bağlanma stilleri ve bazı ilişkisel değişkenler yönünden incelenmesi”ni yaptığı çalışmasında, bireylerin romantik ilişki durumlarına göre ilişki doyumları arasında farklılık olduğunu belirtmektedir. Ülkemizde evli ve flört ilişkisi olan kişilerle gerçekleştirilen bir diğer çalışma (Demirtaş, 2004), “kıskançlık ile ilişki doyum arasında olumlu ilişkilerin olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Kıskançlık, hırçınlık gibi özellikler de saplantılı bağlanma stiline en temel özellikleri arasındadır. Ek olarak, Demirtaş (2004) bireylerin ilişkilerinde kıskançlık gibi kavramlara olumlu anlamlar yüklediklerini de bildirmiştir. Bu bulgular ışığında, ülkemizde ilişkiye odaklanma, kıskançlık gibi değişkenlere olumlu anlamlar yüklenildiğini ve dolayısıyla bu duyguların ilişki doyumunu artırdığını söyleyebiliriz”.

Çalışmamızda üniversite öğrencilerinin “Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ)” puanları incelendiğinde, anne ve baba birliktelik durumları ve gelir durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu gözlemlenirken, cinsiyet, yaş, romantik ilişki durumu, çalışma durumu ve yerleşim yeri durumları arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Literatürde bu alanda yapılan çalışmalar incelendiğinde, Güldür (2020) “romantik kıskançlık ve bağlanma stillerinin romantik ilişkilerle ilişkisi”ni incelediği çalışmada, bireylerin cinsiyet ve yaşları bakımından romantik kıskançlık puanları arasında fark olmadığını belirtmiştir. Zeytinoğlu (2013) “evli bireylerin benlik saygısı, kıskançlık düzeyi, evlilikteki çatışmalar ve evlilik doyumu arasındaki ilişki”yi incelediği çalışmada, bireylerin cinsiyetlerine göre romantik kıskançlık puanları arasında fark olmadığı belirlenmiştir. Literatürde yapılan diğer çalışmalarda cinsiyetin kıskançlıkla ilişkisinin incelendiği birçok araştırmayla karşılaşmak mümkündür. Araştırma bulgularımızda meydana çıkan romantik kıskançlık puanlarının bireylerin cinsiyetlerine ve yaşlarına göre farklılık göstermemesi literatürle uyumaktadır (White, 1981; Pines ve Aronson, 1983; Rydell ve Bringle, 2007; Houser, 2009; Akça, 2014).

Çalışmamızda üniversite öğrencilerinin “Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAINÖ)” puanları incelendiğinde, yaş ve anne ve baba birliktelik durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu gözlemlenirken, cinsiyet, romantik ilişki durumu, çalışma durumu, gelir durumu ve yerleşim yeri durumları arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Literatürde bu alanda yapılan çalışmalar incelendiğinde, Yılgör (2020) “üniversite öğrencilerinin evlilik tutumlarının ve psikolojik belirtilerinin romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlara göre incelenmesi”ni ele aldığı çalışmada, yaş ve romantik ilişki durumlarına göre romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar puanları arasında fark olmadığı belirlenmiştir. Atılgan (2020) “üniversite öğrencilerinin romantik ilişkiler ile ilgili akılcı olmayan inançlarının nesne ilişkileri-gerçeği değerlendirme boyutları ve ilişki doyumu arasındaki ilişki”yi incelediği çalışmada, öğrencilerin gelir düzeyleri ve cinsiyetlerine göre romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar puanları arasında farklılık olmadığını belirtmektedir. Elli (2019) “romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar ve ilişki doyumu arasındaki ilişki”yi incelediği çalışmada, bireylerin cinsiyetlerine göre romantik ilişkilerde akılcı olmayan inanç puanları arasında fark olmadığı belirlenmiştir. Cüceloğlu’na (2017) göre “ülkemizde geleneksel toplum

biçimine göre yetişen bireyler, değerler kültürü çerçevesinde değil de korku kültürüne bağlı olarak yetişmektedir. Yaşanılan toplum dolayısıyla bireyler toplum kuralları dışında hareket ederlerse toplum tarafından cezalandırılacağına dair korku geliştirmektedir”. Ersoy (2009)’a göre bireyin yaşadığı toplum insan ilişkilerini de yönlendirmektedir. Bireysel ve toplumsal yaşamın temel sınıflandırması olan kadın veya erkek olarak ifade edilen cinsiyetler; bireyin sosyal ilişkilerini, rollerini, özellik ve beklentilerini şekillendiren önemli bir kategoriyi oluşturmaktadır. Kadın veya erkek olarak cinsiyet sınıflandırmasına dahil olan bireyler toplumun beklentilerine göre şekillenmektedir. Bir toplumda kadına ve erkeğe yönelik davranış kalıpları, ilişki biçimleri, evlilik törenleri, aile yapısı gibi insanı ilgilendiren konular önemli bir yer kaplamaktadır. Bireyler yaşamını sürdürürken toplumun değerlerini inkâr edip görmezden gelme ihtimali oldukça düşüktür. Türk kültür yapısı gereği evlilik öncesi ilişkileri yönlendirmekte büyük payı olan toplum, bireylere cinsiyet farklılıklarına yönelik davranışları benimseyip yerine getirmesini inancını aşlamıştır (Avcı ve Özdedeli, 2015). Akbaba (2018), toplumun kadınlar ve erkeklerden evlilik öncesi ilişkilerinde fiziksel yakınlığa karşı farklı beklentiler ve sorumluluk yüklediğini belirtmektedir. Toplumun kadınlardan evlilik öncesi romantik ilişkilerinde daha çekimser kalmasını, erkeklerden ise böyle bir beklenti içinde olmadığını belirtmektedir. Sarı (2008) kültürümüzde kadınlar ahlaki yetiştirilme tarzı çerçevesinde evlilik öncesi ilişkilerde fiziksel yakınlığın sakıncasına dair bir inançla yetiştirilmektedir. Akılcı olmayan inançlar birlikteliğe ve birliktelik içindeki kişiye yönelik abartılmış, katı inançlardır (Ellis and Dryden, 1997); Akılcı olmayan inanışlar bireyin hem kendini mutsuz hissetmesine hem de kişilerle olan ilişkilerini tehlikeye sokmaktadır (Nelso-Jones, 2000). Akılcı olmayan inançlara sahip bireyler kendilerini mutsuz hissettiklerinde olayları olumsuz algılama eğilimleri artar ve ilişki doyumları düşebilir. Literatüre bakıldığında Şahin ve Yerlikaya (2020)’nın ilişkilerde duygusal kıskançlık, akılcı olmayan inançlar ve sosyal yetkinliğin araştırıldığı çalışmada akılcı olmayan inançların ilişki doyumunu yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan araştırma literatürden elde edilen bilgiyle uyushmaktadır. Akılcı olan inançların ilişkide olan uyumu ve kalitesini artırdığı; akılcı olmayan inançları yüksek olan bireylerin daha fazla kıskançlığa sahip oldukları vurgulanmaktadır. Bireyin korkuları, beklentileri, bakış açıları akılcı olmayan inanışlar doğrultusunda açıklanabilir. Akılcı olmayan inanışlara sahip bireyler ilişkide tehdit oluşturacak bir durum algılamaya daha yatkınlardır ve bu durumda kıskançlık ortaya çıkması beklenebilir. Romantik ilişkiyi

ve ilişki doyumunu etkileyen önemli değişkenlerden biri ilişkide çatışmalara ve evliliğin bitmesine neden olan romantik kıskançlıktır (Amato ve Rogers, 1997). Kıskançlık, değer verilen bir ilişkide çatışmalar yaşanmasına ya da romantik ilişkinin bitmesine yol açan bir tehlikenin varlığı durumunda oluşan tepki olarak açıklanmaktadır (Pines, 1998). Kıskançlık, ilişkide mutsuzluğa neden olmaktadır (Pines ve Friedman, 1998). Bireyin romantik ilişkideki doyumu kıskançlık ile ilişkilidir.

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde akılcı olmayan inanışları, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amacı ile yapılan çalışmanın sonuçları incelendiğinde, “İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)” puanlarının üniversite öğrencilerinin romantik ilişki durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, cinsiyet, yaş, anne ve baba birlikte olma durumu, çalışma durumu, gelir durumu ve yerleşim yerlerine göre anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. “Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ)” puanlarının üniversite öğrencilerinin anne ve baba birliktelik durumu ve gelir durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, cinsiyet, yaş, romantik ilişki durumu, çalışma durumu ve yerleşim yerlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır. Romantik “İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAİNÖ)” puanlarının üniversite öğrencilerinin yaş ve anne ve baba birliktelik durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu, cinsiyet, romantik ilişki durumu, çalışma durumu, gelir durumu ve yerleşim yerlerine göre anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Ölçekler arasındaki ilişki durumunun değerlendirilmesi sonucunda “Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ)” puanları ile “Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAİNÖ)” puanları arasında pozitif korelasyon olduğu, “İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)” puanları ile “Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ)” arasında anlamlı korelasyon olmadığı ve “İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)” puanları ile “Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAİNÖ)” arasında anlamlı korelasyon olmadığı saptanmıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda;

1. Konuyla ilgili daha kapsamlı örneklemeler ile çalışılması,
2. Üniversite öğrencilerine ait ölçeklerin daha kapsamlı uyarlanması ya da geliştirilmesi,
3. Çalışmanın sadece üniversite öğrencileriyle yapılmış olması nedeniyle ilişki durumu değişkenine göre katılımcılar gruplara eşit dağılamamış;

öğrencilerin çoğunun flört ilişkisi yaşamakta olduğu görülmüştür. İlişki durumuna göre karşılaştırma yapıldığında daha güvenilir sonuçlar elde edilmesi için gruptaki kişi sayısının kontrol edildiği bir çalışma yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Akbağ, M. ve İmamoğlu, S. E.** (2010). The prediction of gender and attachment style on shame, guilt and loneliness. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 10 (2), 669- 682.
- Akdağ, S.** (2011). Ergenlerin bağlanma stilleri ile ebeveynlerin bağlanma stilleri arasındaki ilişki. *Akdeniz Üniversitesi, Uzmanlık Tezi*, Antalya.
- Amato, P. R. and Rogers, S. J.** (1997). A longitudinal study of marital problems and subsequent divorce. *Journal of Marriage and the Family*, 59 (3), 612-624.
- Arslan, S.** (2015). Adult attachment, stage of threat, and romantic jealousy in relation to psychopathological symptoms: Importance of personal characteristics and quality of relationship (Unpublished master's thesis). Middle East Technical University, Ankara.
- Atılğan, I.** (2020). Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkiler ile İlgili Akılcı Olmayan İnançlarının Nesne İlişkileri-Gerçeği Değerlendirme Boyutları ve İlişki Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Attridge, M.** (2013). Jealousy and relationship closeness: Exploring the good (reactive) and bad (suspicious) sides of romantic jealousy. *Sage Open*, 3 (1), 1-16.
- Avcı, K. ve Özdedeli, K.** (2015). Kadın cinselliği ve kültürel farklılıklar, *Androloji Bülteni*, 17 (62): 224-230.
- Beck, A.** (2005). Bilişsel danışma ve duygusal bozukluklar. İstanbul: Litera.
- Bilecen, N.** (2007). Yakın İlişkilerde Stres ve Stresle Başa Çıkma: Yatırım Modeline Göre Bir İnceleme. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Bowlby, J.** (1969). Bağlanma ve kaybetme. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.
- Bugay, A. ve Demir, A.** (2011). Hataya İlişkin Özelliklerin Başkalarını Affetmeyi Yordaması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(35), 8-15.
- Buğa, D.** (2009). Yakın İlişkilerde İstikrar: Bağlanma Stilleri ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Açısından Bir Karşılaştırma. Ankara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Buss, D. M.** (2000). The dangerous passion: Why jealousy is as necessary as love and sex. London: Bloomsbury Publishing.
- Büyükhahin, A.** (2006). Yakın İlişkilerde Bağlanım: Yatırım Modelinin Bağlanma Stilleri ve Bazı İlişkisel Değişkenler Yönünden İncelenmesi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- Campbell, L. and Butzer, B.** (2008). Adult attachment, sexual satisfaction, and relationship satisfaction: a study of married couples. *Personal Relationships*, 15 (1), 141-154.
- Collins, W. A.** (2003). More than myth: the development and significance of romantic relationships during adolescence. *Journal of Research on Adolescence*, 13, 1–24.

- Connolly, J. A. and Goldberg, A.** (1999). Romantic Relationships in Adolescence: The Role of Friends and Peer in Their Emergence and Development. Cambridge Studies in Social and Emotional Development. Cambridge University Press, 266-290.
- Corey, G.** (2005). Psikolojik danışma psikoterapi kuram ve uygulamaları. (T. Ergene, Çev.). Ankara: Mentis Yayıncılık.
- Corey, G.** (2015). Psikolojik danışma, psikoterapi kuram ve uygulamaları (T. Ergene, Çeviren). Ankara: Mentis Yayıncılık.
- Curun, F.** (2001). The Effects of Sexism And Sex Role Orientation on Romantic Relationship Satisfaction. Middle East Technical University, Master Thesis, Ankara.
- Curun, F. ve Çapkın, M.** (2014). Romantik kıskançlığın bağlanma stilleri, benlik saygısı, kişilik özellikleri ve evlilik doyumu açısından yordanması. Psikoloji Çalışmaları Dergisi, 34 (1), 1-22.
- Cüceloğlu, D.** (2017). Evlenmeden Önce. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çırakoğlu, O. C. ve Tezer, E.** (2010). Kontrol odağı ve eleştirel düşünmenin üniversite öğrencilerinin ilişki doyumsuzluklarına verdikleri tepkiler üzerindeki yordayıcı rolü. Türk Psikoloji Yazıları, 13 (26), 29-41.
- De Almeida, T. and Schlösser, A.** (2014). Romantic jealousy and love infidelity correlations. Current Urban Studies, 2 (3), 212-219.
- De Silva, P.** (1997). Jealousy in couple relationships: Nature, assessment and therapy. Behaviour research and therapy, 35 (11), 973-985.
- Demir, M.** (2015). Darülacezede kalan depresyon tanılı hastaların depresyon oranlarının ve yaşam kalitesinin incelenmesi. Üsküdar Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Demirtaş, H. A.** (2004). Yakın ilişkilerde kıskançlık: Bireysel, ilişkisel ve durumsal değişkenler, Ankara Üniversitesi, Doktora Tezi, Ankara.
- Demirtaş, H. A. ve Dönmez, A.** (2006). Yakın ilişkilerde kıskançlık: Bireysel, ilişkisel ve durumsal Değişkenler. Türk Psikiyatri Dergisi, 17 (3), 181-191.
- Demirtaş-Madran, A.** (2008). Duygusal ve cinsel kıskançlık açısından temel cinsiyet farklılıkları: evrimsel yaklaşım ve süregelen tartışmalar. Türk Psikiyatri Dergisi, 19 (3), 300-309.
- Digiuseppe, R.** (1999). Rational emotive behavior therapy. H. T. Prout & D. T. Brown (Ed.), Counseling and psychotherapy with children and adolescents (s.155-216), (5th. Ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Doğaner, B.** (2014). Romantik ilişkileri olan üniversite öğrencilerinin narsistik kişilik eğilimi düzeylerine göre; ilişki bağlanımı, ilişki doyumu ve benlik saygılarının incelenmesi: İstanbul ili örneği. İstanbul Arel Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Downing, V. L.** (2008). Attachment style, relationship satisfaction, intimacy, loneliness, gender role belief sand the expression of authentic self in romantic relationships. Marylan University, Doctoral Dissertation, ABD.
- Dönerce, A.** (2018). Obsesif kompulsif bozukluk (okb) tanısı almış hastalarda yaşam kalitesi, romantik ilişki doyumu ve ilişki niteliğinin arasındaki ilişkinin incelenmesi. Üsküdar Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Eken, Ö.** (2019). Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar ve İlişki Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, İstanbul Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Ellis, A.** (1977). Handbook of rational-emotive therapy, A. Ellis & F. Grieger (Ed.), The nature of disturbed marital interactions (170-176). New York: Springer.

- Ellis, A.** (2003). The nature of disturbed marital interaction. *Journal of Rational-Emotive ve Cognitive Behavior Therapy*, 21(3), 147–153.
- Ellis, A. and Dryden, W.** (2007). *The practice of rational emotive behavior therapy*. Springer publishing company.
- Erden-İmamoğlu, S.** (2009). Kişilerarası ilişkiler. İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi.
- Ersanlı, E.** (2007). Evlilik ilişkilerinde eşlerin akılcı olmayan inançlarıyla başetmelerine bilişsel-davranışçı yaklaşıma dayalı olarak evlilik ilişkisini geliştirme programına etkisi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Doktora Tezi, Samsun.
- Ersoy, E.** (2009). Cinsiyet Kültürü İçerisinde Kadın ve Erkek Kimliği (Malatya Örneği), Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19 (2), 209-230.
- Erus, S. M.** (2013). Evli bireylerin problem çözme becerilerinin ve ilişkilerde akılcı olmayan inançlarının evlilikte öz yeterliklerini yordaması, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Eryılmaz, A. ve Ercan, L.** (2011). Beliren yetişkinlikte romantik yakınlığı başlatma ve algılanan kontrol. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32 (2), 359-380.
- Gottman, J. M.** (1994). What predicts divorce? Hillsdale Nj: Erlbaum.
- Guerrero, L. K. and Eloy, S. V.** (1992). Relational satisfaction and jealousy across marital types. *Communication Reports*, 5(1), 23-31.
- Guerrero, L. K., Trost, M. R. and Yoshimura, S. M.** (2005). Romantic jealousy: emotions and communicative responses. *Personal Relationships*, 12 (2), 233-252.
- Güldür, M.** (2020). Romantik Kıskançlık ve Bağlanma Stillerinin Romantik İlişkilerle İlişkisi, Biruni Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Günay, S.** (2007). Evlilik çatışması, nedensellik-sorumluluk yüklemeleri, eşlerin evlilik ilişkisinden sağladıkları genel doyuma ilişkin görüşleri ve evliliğe ilişkin değerlendirmeler arasındaki ilişkiler. Ankara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Gürçan, T.** (2015). İlişkisel belirsizlik: ilişki doyumu, romantik ilişkilerde gelecek zaman yönelimi ve çatışma çözme tepkileri arasındaki ilişkiler. Üsküdar Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Harris, C. R. and Darby, R. S.** (2010). Jealousy in adulthood. In S. Hart & M. Legerstee (Eds.), *Handbook of jealousy: Theory, research, and multidisciplinary approaches* (pp. 547–571). West Sussex, UK: Wiley.
- Hendrick, S. S., Hendrick, C. and Adler, N. L.** (1988). Romantic relationships: Love, satisfaction, and staying together. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54 (6), 980-988.
- Hortçsu N.** (1997). İnsan İlişkileri, İmge Yayınları, Ankara.
- Hovardaoğlu, S. ve Binici-Azizoğlu, S.** (1996). Evlilik için karşılaştırma düzeyi ölçeğinin. (EKDÖ) geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 11 (38), 66-76.
- Jackson, J. B., Miller, R. B., Oka, M. and Henry, R. G.** (2014). Gender Differences in Marital Satisfaction: A Meta-Analysis. *Journal of Marriage and Family*, 76 (1), 105-129.
- Jones, R. N.** (1995). Danışma ve psikolojisi kuramları. (F.Akkoyun ve S. Doğan, Çev.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karabacak, A. ve Çiftçi, M.** (2016). Üniversite öğrencilerinin evliliğe ilişkin tutumları ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 36 (2), 25-43.

- Karakurt, G.** (2001). The impact of adult attachment styles on romantic jealousy. Middle Technical University, Doctoral Dissertation, Ankara, Turkey.
- Littunen, H.** (2000). Entrepreneurship and characteristics of the entrepreneurial personality. *International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research*, 6 (2), 295-310.
- Mallouf, J., Thorsteinsson, E., Schutte, N., Buhallar, N. and Rooke, S.** (2009). The Five Factor Model Of Personality And Relationship Satisfaction of Intimate Partners. *Journal of Research Personality*, 44, 124-127.
- Meeks, B. S., Hendrick, S. S. and Hendrick, C.** (1998). Communication, Love and Relationship Satisfaction. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15, 775-773.
- Metis, S. and Cupach, W. R.** (1990). The influence of relationship beliefs and problem solving responses on satisfaction in romantic relationships. *Human Communication Research*, 17 (1), 170-185.
- Moss, B. F. and Schwebel, A. I.** (1993). Defining intimacy in romantic relationships. *Family Relations*, 42 (1), 31-37.
- Möller, T. A. and Van Der Merwe, J. D.** (1997). Irrational Beliefs, Interpersonal Perception and Marital Adjustment. *Journal of Rational-Emotive and Cognitive-Behavior Therapy*. 15 (4), 269-279.
- Murat, D.** (2019). Çiftler arasındaki evlilik uyumunun evli kalma sürelerine bağlı olarak beden algısı, kıskançlık düzeyleri ve akılcı olmayan inançları ile ilişkisinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Muschetto, T. and Siegel, J. T.** (2019). Attribution theory and support for individuals with depression: The impact of controllability, stability, and interpersonal relationship. *Stigma and Health*, 4 (2), 126.
- Nelson-Jones, R.** (2000). *Six key approaches to counselling and therapy*. Sage.
- Neyer, F. J. and Voigt, D.** (2005). Personality and Social Network Effects on Romantic Relationships: A Dyadic Approach. *European Journal of Personality*, 18, 179-299.
- Nickl, K. L.** (2006). The relationship between irrational beliefs and marital satisfaction. Northern Arizona University, Doctoral Dissertation, Arizona.
- Norona, J., Scharf, M., Welsh, D., P. and Shulman, S.** (2018). Predicting, Post-Breakup Distress and Growth In Emerging Adulthood: The Roles of Relationship Satisfaction and Emotion Regulation. *Journal of Adolescence*, 63, 191-193.
- Özbiçer, Ş.** (2013). Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeyleri ile Romantik İlişki Doyumları ve Eşlerinin İlişki Doyumlarına Yönelik Algıları. Çukurova Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Adana.
- Özkan, B.** (2016). Reddedilme duyarlılığı ve iyimserliğin, rasyonel olmayan ilişki inançları ile romantik ilişki doyumu arasındaki ilişkilerde aracı rolü. Ufuk Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Pala Akbaba, T.** (2018). Üniversite Öğrencilerinde Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar ve Mutluluk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Antalya.
- Pines, A. and Aronson, E.** (1983). Antecedents, correlates and consequences of sexual jealousy. *Journal of Personality*, 51 (1), 108-136.
- Pines, A. M.** (1998). *Romantic jealousy: Causes, symptoms, cures*. NY: Routledge.
- Pines, A. M. and Friedman, A.** (1998). Gender differences in romantic jealousy. *The Journal of Social Psychology*, 138 (1), 54-71.

- Rusbult, C. E.** (1980). Commitment And Satisfaction İn Romantic Associations: A test of the investment model. *Journal of Experimental Social Psychology*, 2 (16), 172-186.
- Rusbult, C. E., Zembrodt, I. M. and Gunn, L. K.** (1982). Exit, voice, loyalty, and neglect: responses to dissatisfaction in romantic involvement. *Journal Of Personality and Social Psychology*, 43, 1230-1242.
- Rusbult, C. E.** (1983). A Longitudinal Test Of The Investment Model: the Development (And Deterioration) of Satisfaction And Commitment in Heterosexual İnvolvements. *Journal of Personality And Social Psychology*, 45 (1),101-117.
- Rusbult, C. E. and Zembrodt, I. M.** (1983). Responses to dissatisfaction in romantic involvements: A multidimensional scaling analysis. *Journal of Experimental Social Psychology*, 19 (3), 274-293.
- Rydell, R. J. and Bringle, R. G.** (2007). Differentiating reactive and suspicious jealousy. *Social Behavior and Personality: An İnternational Journal*, 35(8), 1099-1114.
- Saraç, A.** (2013). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki doyumunu yordamada akılcı olmayan inançlar ve evlilik öncesi ilişki algılarının rolü. Çukurova Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Adana.
- Saraç, A., Hamamcı, Z. ve Güçray, S.** (2015). Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişki Doyumunun Yordanması, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5 (43), 69-81.
- Sarı, C.** (2008). Ergenlerin Psikolojik Belirti Düzeyleri ve Uyumlarını Yordayan Bazı Değişkenler, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Sarı, T.** (2008). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerle ilgili akılcı olmayan inançlar, bağlanma boyutları ve ilişki doyumunu arasındaki ilişkiler. Hacettepe Üniversitesi, Doktora Tezi, Ankara.
- Sharpsteen, D. J. and Kirkpatrick, L. A.** (1997). Romantic jealousy and adult romantic attachment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72 (3), 627-640.
- Soğanç, D.** (2017). Bağlanma stillerinin romantik ilişki doyumunu üzerindeki etkisi., Üsküdar Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Stackert, R. A. and Bursik, K.** (2003). Why I unsatisfied? Adult attcmhment style, gendered irrational relationship beliefs, and young adult romantic relationship satisfaction. *Personality and Individual Differences*, 34, 1419-1429.
- Sternberg, R. J.** (1986). Atriangular theory of love. *Psychological Review*, 93 (2), 119-135.
- Tavas, L.** (2020). Anne Baba Reddi Olan ve Olmayan Üniversite Öğrencilerinde Yakın İlişkilerle İlgili Psikolojik Eğilimler ve Aldatma Eğilimleri Arasındaki İlişkinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Thibaut, J. W. and Kelley, H. H.** (1959). *Social psychology of groups*. New York: Willey.
- Toksöz, İ.** (2018). Evli bireylerde bağlanma stilleri ve bilişsel esnekliğin ilişki doyumuna etkisi. İstanbul Aydın Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Tunç, E.** (2015). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde yaşadıkları istismar ile ilişki doyumunu, affetme ve kıskançlık düzeylerinin arasındaki ilişkinin incelenmesi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Bolu.

- Tutarel-Kışlak, Ş.** (1995). Cinsiyet, evlilik uyumu, depresyon ile nedensel ve sorumluluk yüklemeleri arası ilişkiler üzerine bir araştırma. Ankara Üniversitesi, Doktora Tezi, Ankara.
- Tülüce, H. A.** (2016). Martin heidegger'dedasein kavramı. Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 16 (1), 245-259.
- Uzun, K.** (2017). Evli çiftlerde bağlanma stilleri ve ilişki istikrarı. İstanbul Ticaret Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Ülken, E.** (2016). Üniversite öğrencilerinin psikolojik yardım alma tutumlarının bağlanma stilleri, kişilik özellikleri ve bazı sosyo-demografik değişkenler açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Watson, D., Hubbard, B. and Wiese, D.** (2000). General Traits of Personality and Affectivity As Predictors Satisfaction in Intimate Relationships: Evidence From Self and Partner-Rating. Journal of Personality, 68 (3), 414-449.
- Weiser, D. A. and Weiger, D. J.** (2016). Self-efficacy in Romantic Relationships: Direct and Indirect Effects on Relationship Maintenance and Satisfaction. Personality and Individual Differences, 89, 152-156.
- White, G. L.** (1981). Jealousy and partner's perceived motives for attraction to a rival. Social Psychology Quarterly, 44 (1), 24-30.
- Wong, S. S.** (2008). The relations of cognitive triad, dysfunctional attitudes, automatic thoughts, and irrational beliefs with test anxiety. Curr Psychol, 27, 177-191.
- Yavuz, T.** (2018). Üniversite öğrencilerinin ilişki doyumu ve bağlanma stilleri arasındaki bağlantı. Üsküdar Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Yeter, Ö.** (2016). Bağlanma stilleri, temel psikolojik ihtiyaçlar doyumu ve kıskançlık ilişkisi: üniversite öğrencileri üzerinde araştırma. Beykent Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Yılğör, S.** (2020). Üniversite Öğrencilerinin Evlilik Tutumlarının ve Psikolojik Belirtilerinin Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlara Göre İncelenmesi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale.
- Yılmaz, M.** (2015). Evli bireylerin bağlanma stillerinin, bireylerin umutsuzluk düzeyi ve evlilik uyumu üzerindeki etkisi. Üsküdar Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Yüceol, S. E. Ö.** (2016). Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumlar İle İlişki Doyumu ve Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Arasındaki İlişkiler, İstanbul Bilim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Zeytinoğlu, E.** (2013). Evli bireylerin benlik saygısı, kıskançlık düzeyi, evlilikteki çatışmalar ve evlilik doyumu arasındaki ilişkilerin incelenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

EKLER

EK A: Etik Kurul Onay Formu

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSSEL OLMAYAN KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU**

Tarih: 24.12.2020

Sayı: 227

Konu: Etik Kurulu İzni

Sayın Pelin Çakır,

Yapmış olduğunuz başvuru Halic Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından incelenmiş olup Dr. Öğr. Üy. Gizem Akcan'ın danışmanlığında planladığınız **"Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışları, Romantik Kıskançlık Ve İlişki Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi"** başlıklı araştırmanız kurulumuzun 24.12.2020 tarihli toplantısında etik yönden uygun bulunmuştur.

Bilgilerinize sunarım.

Prof. Dr. Melek Güneş Yavuzer
Halic Üniversitesi Girişimsel Olmayan
Klinik Araştırmalar Etik Kurulu Başkanı

Ek: Etik Kurulu Kararı

Örnektepe Mah. İmrahor Cad. No: 82 Beyoğlu – İSTANBUL
Tel: 0 212 924 2444 /2704 Faks: 0 212 343 0878
e-mail: etikkurul@halic.edu.tr www.halic.edu.tr

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSSEL OLMAYAN KLİNİK
ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

Yayın Tarihi : 10.12.2015
Revizyon Tarihi : 16.09.2020
Revizyon No : 02
Sayfa No : 1/1

Tarih: 24.12.2020	Karar No:				
Toplantı Sayısı:	Pelin Çakır'ın Dr. Öğr. Üy. Gizem Akcan'ın danışmanlığında planladığı “Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışları, Romantik Kıskançlık Ve İlişki Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı çalışması incelendi, yapılan inceleme sonucunda çalışmanın etik yönden uygun olduğuna karar verildi.				
Adı-Soyadı	Alanı	Kurumu	Araştırma ile ilişkisi	Toplantıya Katılma	İmza
Prof. Dr. Melek Güneş YAVUZER (Başkan)	Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon	Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi	Var ☐ Yok ☒	Evet ☒ Hayır ☐	
Prof. Dr. Burcu IRMAK YAZICIOĞLU	Moleküler Biyoloji ve Genetik	Haliç Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi	Var ☐ Yok ☒	Evet ☒ Hayır ☐	
Doç. Dr. Hatice İlhan Odabaş	Spor Yöneticiliği	Haliç Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	Var ☐ Yok ☐	Evet ☒ Hayır ☐	
Dr.Öğr.Üy. Nevra Alkanlı	Biyofizik	Haliç Üniversitesi Tıp Fakültesi	Var ☐ Yok ☒	Evet ☒ Hayır ☐	
Dr.Öğr.Üy. Burcu Türk	Psikoloji	Haliç Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi	Var ☐ Yok ☒	Evet ☒ Hayır ☐	
Dr.Öğr.Üy. Gülcan Kendirkıran	Hemşirelik	Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi	Var ☐ Yok ☒	Evet ☒ Hayır ☐	
Dr.Öğr.Üy. Seda Saka	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi	Var ☐ Yok ☒	Evet ☒ Hayır ☐	
Dr.Öğr.Üy. Çiğdem Yıldırım Maviş	Gıda Mühendisliği	Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi	Var ☐ Yok ☒	Evet ☒ Hayır ☐	
Dr.Öğr.Üy. Maral Törenli Çakıroğlu	Hukuk	Haliç Üniversitesi İşletme Fakültesi	Var ☐ Yok ☐	Evet ☐ Hayır ☐	
ETKU:10					

EK B: Haliç Üniversitesi Ölçek İzni

10.05.2022-39746

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik
Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı :E-79431668-044-39746
Konu :Pelin Çakır Anket İzni

10.05.2022

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğünün 29.04.2022 tarih ve 39459 sayılı yazısı.

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Klinik Psikoloji (Tezli) Yüksek Lisans Bölümü öğretim üyelerinden Dr.Öğr.Üyesi Gizem AKCAN'ın Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden Pelin ÇAKIR ile birlikte planladıkları "Üniversite Öğrencilerinde Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışlar, Romantik Kıskançlık ve İlişki Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" anket çalışmasını Üniversitemiz öğrencileri ile gerçekleştirme talepleri gönüllülük esaslarına göre Rektörlüğümüzce uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Zafer UTLU
Vekil Rektör

Ek:İlgi yazı (7 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığına
Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığına
İşletme Fakültesi Dekanlığına
Mimarlık Fakültesi Dekanlığına
Mühendislik Fakültesi Dekanlığına
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığına
Tıp Fakültesi Dekanlığına
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
Müdürlüğüne
Hemşirelik Yüksekokulu Müdürlüğüne
Konservatuvar Müdürlüğüne
Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğüne

Bilgi:

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :*BSAN1C4T4* Pin Kodu :40491

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5510&eD=BSAN1C4T4&eS=39746>

Adres:Güzeltpe Mahallesi, 15 Temmuz Şehitler Caddesi, No:14/12 Eyüpsultan/İSTANBUL
Telefon:0 (212) 924 24 44 Faks:0 (212) 999 78 52
e-Posta:info@halic.edu.tr Web:www.halic.edu.tr
Kep Adresi: tchalicuniversitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: G.AKDAĞ
Unvanı: Müdür
Tel No: 1440

EK C: Gönüllü Oman Formu

Sayın katılımcı,

Sizi Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klinik Psikoloji Yüksek Lisans programı öğrencisi Pelin BERBER ÇAKIR tarafından Dr. Öğretim Üyesi Gizem AKCAN danışmanlığında “Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnanışları İlişki Doyumu ve Romantik Kıskançlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” isimli tez çalışmasına katılmaya davet ediyoruz. Araştırmamıza 388 kişi katılacaktır. Çalışmamız yaklaşık 50 dakika sürecektir. Çalışmada ki amaç , Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde akılcı olmayan inanışları ilişki doyumu ve romantik kıskançlık arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar, ilişki doyumu ve romantik kıskançlık; cinsiyet, yaş, anne ve baba birlikte olma durumu, çalışma durumu, gelir durumu, yerleşim yerleri ve romantik ilişki durumu gibi bazı değişkenlere göre farklılıkları incelenecektir. Çalışmamıza katılarak siz de bu bilimsel araştırmamıza yardımcı olabilirsiniz. Araştırma sonunda toplanan veriler analiz edilerek değerlendirilecektir. Araştırmamıza katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Araştırmaya katılmama veya daha sonra vazgeçme hakkınız vardır. Bize verdiğiniz bilgiler tamamen gizli tutulacaktır. Araştırmamıza katıldığınız için teşekkür ederim.

EK D: Kişisel Bilgi Formu

1. Yaşınız:

17-20 yaş arası

21-23 yaş arası

24 yaş ve üzeri

2. Cinsiyetiniz:

Kadın

Erkek

3.Şu andaki romantik ilişki durumunuz için aşağıdakilerden hangisi uygundur?

Yalnız () Flört ()

Söz/Nişan ()

Evli ()

4. Şimdiye kadar yaşadığınız ilişki sayısı : ()1 ()2 ()3 ()4 ()5 ve üzeri

5.Romantik ilişkiniz ne kadar zamandır devam etmektedir?

.....Yıl.....Ay

6.Anne baba birlikte mi? () Evet () Hayır

7.Çalışıyor musunuz? () Evet () Hayır

8. Kişisel geliriniz (aylık)

500 TL ve altı

501-1250 TL

1251-2000 TL

2001-2750 TL

2751 TL ve üzeri

9. 4.)Yaşamınızın çoğu aşağıdaki yerleşim yerlerinden hangisinde geçmiştir

1.()Köy

2.()Kasaba / İlçe 3.()Küçük şehir 4.()Büyük şehir 5.()Diğer

EK E: İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)

Aşağıdaki sorulara 1’den (en düşük) 7’ye (en yüksek) kadar kaç puan verirsiniz işaretleyiniz.

	Düşük				Yüksek		
	1	2	3	4	5	6	7
1. Sevgiliniz ihtiyaçlarınızı ne kadar iyi karşılıyor?							
2. Genel olarak ilişkiniz sizin ne kadar doyurucu?							
3. Diğerleri ile karşılaştırıldığında ilişkiniz ne kadar iyi?							
4. Ne kadar sıklıkla “keşke bu ilişkiye hiç girmeseydim” diyorsunuz?							
5. İlişkiniz ilişkiye başlarken sahip olduğunuz beklentileri ne ölçüde karşılıyor?							
6. Sevgilinizi ne kadar seviyorsunuz?							
7. İlişkinizde ne kadar probleminiz var?							

EK F: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (RAINÖ)

	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Birlikte olduğum kişi benimkilerden farklı düşünceler taşır ve bunu rahatlıkla ifade ederse bu hoşuma gider.	1	2	3	4	5
2.	1	2	3	4	5
3. Ben ve birlikte olduğum kişi farklı düşünüyorsa, ilişkimizin iyi gitmediğini ve bitebileceğini düşünürüm.	1	2	3	4	5
4. Olaylar hakkında aynı şekilde düşünmüyorsa bu ilişkinin yürütülmesi anlamsızdır.	1	2	3	4	5
5.	1	2	3	4	5
6. Eğer birlikte olduğum kişi benim duygularımı kendiliğinden anlamazsa, bu benim için hayal kırıcı olur.	1	2	3	4	5
7.	1	2	3	4	5
8.	1	2	3	4	5
9. Birlikte olduğum kişi ben ona anlatmadan ne düşündüğümü ve hissettiğimi anlayabilmelidir.	1	2	3	4	5
10. Birlikte olduğum kişi her zaman benim düşündüğümü ben söylemesem de bilmelidir.	1	2	3	4	5
11.	1	2	3	4	5
12. Kadın ve erkek arasındaki biyolojik farklılıklar çiftler arasındaki sorunların temel sebebidir.	1	2	3	4	5
13. Çiftler arasındaki en önemli sorunlardan biri kadın ve erkeğin farklı duygusal ihtiyaçlara sahip olmasıdır.	1	2	3	4	5
14.	1	2	3	4	5
15. Yakın fiziksel temas asla evlilikten önce yaşanmamalı, yaşanıyorsa o ilişki evliliğe gitmez.	1	2	3	4	5
16. Eğer birlikte olduğum kişi beni gerçekten seviyorsa benden başkalarıyla arkadaşlık etmekten zevk almamalı.	1	2	3	4	5
17.	1	2	3	4	5
18. Birlikte olduğum kişi bensiz serbest zaman etkinliklerinde bulunmak isterse bu beni yeterince sevmediğini gösterir.	1	2	3	4	5
19. Birlikte olduğum kişi her sosyal faaliyete benimle katılmayı istemeli.	1	2	3	4	5
20.	1	2	3	4	5
21. Birlikte olduğum kişi benimle beraberken her zaman kendini mutlu hissetmeli.	1	2	3	4	5
22. Birlikte olduğum kişi beni çok sevse bile bütün zamanını benimle geçirmek istememesi doğaldır.	1	2	3	4	5
23.	1	2	3	4	5
24. Birlikte olduğum kişi benim istediğim bir şeyi kendisi istemese bile beni mutlu etmek için yapmasını beklerim.	1	2	3	4	5

25. Birlikte olduğum kişiyle konuştuğum zaman bütön yorgunluğum, üzüntüm bitmeli.	1	2	3	4	5
26. Birlikte olduğum kişi bana ihtiyacı olduğu her zaman yanında olmalıyım.	1	2	3	4	5
27.	1	2	3	4	5
28. Birlikte olduğum kişiyle her zaman her türlü duygumu ve düşünceyi paylaşmalıyım.	1	2	3	4	5
29.	1	2	3	4	5
30. Eğer birlikte olduğum kişi ilişkiye ciddi yaklaşıyorsa asla yakın fiziksel temas teklif etmez.	1	2	3	4	5

EK G: Duygusal Kıskançlık Ölçeği (DKÖ)

Yönerge: Aşağıdaki ifadeler “*sevgilinizin veya ilerideki eş adayınızın*” bazı davranışlarını kıskanıp kıskanmadığınızla ilgilidir. Lütfen her durumu dikkatlice okuyunuz ve size en uygun gelen seçeneği (X) şeklinde işaretleyiniz.

Sevgilimin veya eş adayımın,	Çok Kıskanırım	Biraz Kıskanırım	Hiç Kıskanmam
1. Karşı cinsten birilerinin başarılarını takdir ederken benim başarılarımı küçümsemesini,	(3)	(2)	(1)
2. Karşı cinsten tanımadığım birine hediye aldığını benden saklamasını,	(3)	(2)	(1)
3. Önemli gördüğü şeyleri başkalarıyla paylaşmasına rağmen benden gizlemesini,	(3)	(2)	(1)
4. Hatalar karşısında başkalarını affederken, aynı durumda beni affetmemesini,	(3)	(2)	(1)
5. Uygun olmayan saatlerde karşı cinsten tanımadığım birilerini aramasını,	(3)	(2)	(1)
6. İlişkimizi eleştirmesine rağmen, başka çiftlerin ilişkilerini övmesini,	(3)	(2)	(1)
7. Karşı cinsten birini fiziksel olarak benden daha çekici bulmasını,	(3)	(2)	(1)
8. Karşı cinsle ilişkilerine sınır koymamasını,	(3)	(2)	(1)
9. Karşı cinsten birilerinin dikkatini çekecek davranışlarda bulunması,	(3)	(2)	(1)
10. İlişkimizde özel olan durumları karşı cinsten birileriyle paylaşmasını,	(3)	(2)	(1)
11. Benden çok karşı cinsten birilerinin sorunlarına duyarlı olmasını,	(3)	(2)	(1)
12. Zor günlerimde beni yalnız bırakmasına rağmen başkalarına destek olmasını,	(3)	(2)	(1)
13. Karşı cinsten tanımadığım birilerine benden daha çok ilgi göstermesini,	(3)	(2)	(1)
14. Sırlarını benimle değil karşı cinsten birileriyle paylaşmasını,	(3)	(2)	(1)
15. Karşı cinsten birilerine ilgi gösterdiğimde buna tepkisiz kalmasını,	(3)	(2)	(1)
16. Benimle vakit geçirmek yerine başka işlerle uğraşmayı tercih etmesini,	(3)	(2)	(1)
17. Her fırsatta arkadaşlarıyla buluşup görüşmesini,	(3)	(2)	(1)

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad : Pelin ÇAKIR

ÖĞRENİM DURUMU

Lisans : 2017, Haliç Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji

Yüksek Lisans : 2022, Haliç Üniversitesi, Psikoloji, Program, Klinik Psikoloji

MESLEKİ DENEYİM

Deha Özel Eğitim Merkezi – 2020-2020

Safran Otel – 2021-2022